

[Arbejdsministeren]

der nu et tilbud om en individuel samtale hos AF efter 3 måneders ledighed. Videre vil ledige med særlig risiko for langvarig ledighed få tilbud om et inspirationskursus, hvor de kan få bistand til at få afklaret, hvorledes de bedst får forbedret deres beskæftigelsesmuligheder.

På undervisningsområdet er det besluttet at liberalisere adgangen til LAMU-kurserne, således at flere ledige kan få del i de gunstige beskæftigelseseffekter, disse kurser har vist sig at medføre for deltagerne. Videre etableres som noget nyt en særlig 1-årig arbejdsmarkedsuddannelse, hvor teori og praksis er integreret. Disse uddannelser, som sigter på de mindst uddannelsesmotiverede, vil starte som forsøg for kvinder inden for et par brancheområder i efteråret.

Bortset fra de lempede betingelser for at modtage iværksætterydelse medfører forslagene til lovrevisionen vedrørende arbejdstilbudsloven alle merudgifter.

Det er regeringens hensigt fortsat at føre en stram udgiftspolitik. Grundlaget for lovforslaget er derfor, at det skal være udgiftsneutralt for det offentlige.

Derfor indgår i den samlede helhed et forslag om, at retten til dagpenge ændres fra 1 års medlemskab af en anerkendt arbejdsløshedskasse til 18 måneders medlemskab. De besparelser, som herved opnås, skal kompensere for merudgifterne.

Økonomien i forslagene er behæftet med betydelig usikkerhed. De økonomiske konsekvenser af lovforslaget vil derfor blive fulgt meget nøje i de kommende år med det formål at vurdere, om forudsætningen om udgiftsneutralitet bliver opfyldt. Viser det sig senere, at der samlet er økonomisk plads til yderligere forbedringer, er regeringen indstillet på at gennemføre sådanne. Omvendt er det regeringens pligt at gennemføre besparelser, hvis det modsatte er tilfældet.

Forslagene har været præsenteret for repræsentanter for de kommunale organisationer, og som tidligere nævnt har der været drøftelser med arbejdsmarkedets parter inden forslagenes færdiggørelse. Af tidsmæssige grunde har det ikke været muligt at indhente en egentlig udtalelse om den endelige udgave af lovforslagene fra Landsarbejdsnævnet.

Det er mit håb, at det på baggrund af seriøse og ansvarlige drøftelser bliver muligt at opnå

bred enighed om rammerne for de kommende års indsats mod langvarig ledighed, og jeg vil hermed anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Bente Søltøft (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Forhøjelse af børnetilskud).

(Lovforslag nr. L 259).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Bente Søltøft (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om særlige initiativer til støtte for eneforsørgere.

(Beslutningsforslag nr. B 146).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Stavad (S):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om afgift af renter af forbrugslån.

(Beslutningsforslag nr. B 147).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Tilbagetagelse af forslag:**Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):**

Medlemmer af Folketinget Stavad (S), Helen Beim (S), Erling Christensen (S), Pia Gjellerup (S), J. K. Hansen (S), Jytte Hilden (S) og Lykke-tøft (S) har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende af dem fremsatte lovforslag tilbage:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af forbrugslån og skattekontrolloven. (Fritagelse for afgift af renter af lån under 300.000 kr. optaget før 1. januar 1987).

(Lovforslag nr. L 109).

[Anden næstformand]

Ønsker nogen at optage dette lovforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er lovforslaget bortfaldet.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre:

Spm. nr. S 840

1) Til udenrigsministeren af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Indbefatter Venstres formands udtalelser om besparelser på 300.000 offentligt ansatte og så personer, der er ansat inden for udenrigsministerens område, eller er udenrigsministeren bekendt med, inden for hvilke områder Venstres formand ønsker besparelser på offentligt personale?«

Pia Kjærsgaard (FP):

Det har vist sig, at Venstres formand, en hr. Uffe Ellemann-Jensen, har udtalt, at der nemt kan spares 300.000 personer i den offentlige sektor.

I den anledning har jeg fundet det interessant at undersøge, om udenrigsministeren mener det samme som Venstres formand, idet det så måtte kunne forventes, at udenrigsministeren også ville sætte ind med besparelser inden for sit eget område, ikke bare spare på budgetterne, men også skære i antallet af personer med tilknytning til udenrigsministerens ressort. Men måske er udenrigsministeren slet ikke enig med Venstres formand, der måske blot er kommet med noget af det sædvanlige uforpligtende politiske gas, som Venstre er ved at gøre sig kendt på.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg vil gerne besvare spørgsmålet ud fra den antagelse, at fru Pia Kjærsgaard ønsker at diskutere det seriøst, og at det, vi skal opleve, ikke skal være politisk tant og fjas, som hr. Poulsgaard forsøgte at gøre det til i sidste spørgetid. Når jeg hører fru Pia Kjærsgaard, kan det godt være, at jeg er lidt for optimistisk, men jeg vil altså gerne behandle det seriøst.

Det er min opfattelse, at den offentlige sektor i Danmark er for stor i forhold til den private sektor. Og det er der jo ganske meget der tyder

på er rigtigt, når vi nu ser på det store under-skud, vi har på betalingsbalancen. For det er selvfølgelig noget, der har forbindelse til den helt grundlæggende ubalance, vi har i vores samfund i den måde, vi anvender ressourcerne på, hvor der efterhånden bruges for mange i den offentlige sektor og tilsvarende bliver for få tilovers til den private sektor, der skal betale for, at vi kan få bedre balance over for udlandet.

Hvor meget den offentlige sektor er for stor i forhold til den private sektor, kan det være svært at sætte tal på. Jeg blev stillet over for det spørgsmål i en tv-udsendelse, om man kan sige, at det drejer sig om at flytte 300.000 mennesker fra den offentlige sektor til den private, og til det sagde jeg: Ja, det kan man for mig gerne gøre.

Lad os bare diskutere tallet 300.000, for det er nemlig ikke helt ligegyldigt; det hænger sammen med størrelsesforholdet imellem offentlig og privat sektors beskæftigelse i dag og på det tidspunkt for ca. 15 år siden, da vi fik perspektivplanerne. Dengang var der nogenlunde præcist beskæftiget 300.000 mennesker mindre i den offentlige sektor, end der er i dag, og det var dengang, vi fik advarslerne fra perspektivplanerne om, hvor skævt det kunne gå med hele vores samfundsøkonomi, hvis vi fortsatte med en meget kraftig vækst i den offentlige sektor. Disse advarsler lyttede vi og indrettede vi os beklageligvis ikke i tilstrækkelig grad efter. Derfor er vi i dag i den situation, vi er i.

Det er altså min grundlæggende opfattelse, at den offentlige sektor er for stor, og at vi bør stræbe efter, at den private sektor kommer til at fylde mere i vores økonomi.

Det er for mig at se den væsentlige diskussion, hvor jeg egentlig tror fru Pia Kjærsgaard er ganske enig med mig. Men hvis man så som hr. Poulsgaard nærmest vil have navn og personnummer på, hvem der skal fyres i den offentlige sektor, bliver det politisk pop, og så ødelægger vi det, som endelig er en væsentlig diskussion om, hvordan vi bør indrette vores samfund.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal nok lade være med at øve politisk vold over for udenrigsministeren, men jeg vil godt have noget mere konkret at vide, og derfor stiller jeg hermed det spørgsmål til udenrigsmini-

[Pia Kjærsgaard]

nisteren, om ministeren mener, at der inden for hans eget område kan spares de 300.000 personer.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Når jeg som udenrigsminister er enig med Venstres formand i, at man bør arbejde for, at den private sektor bliver større i Danmark, for at vi kan få bedre balance i økonomien, må jeg selvfølgelig også selv være parat til at gøre en indsats. Og det har jeg rent faktisk også gjort i de år, hvor jeg har siddet som udenrigsminister. Der har dér som i andre ministerier været en klar opbremsning i den vækst, der ellers har været. Jeg har helt konkret nedlagt ambassader og flyttet rundt på ressourcerne, sådan at de i stigende grad er gået til understøttelse af den private sektors indsats på eksportmarkederne, og det er en indsats, jeg agter at fortsætte med i de forhåbentlig mange år, hvor jeg fortsat vil sidde som udenrigsminister.

Men jeg må sige som direkte svar på fru Pia Kjærsgaards spørgsmål, at jeg ikke tror, jeg har mulighed for at reducere Udenrigsministeriet med 300.000 personer, alene af den grund, at vi ikke tilnærmelsesvis er så mange dér i dag. Men reduktionen er noget, der bør ske alle steder ved, at man viser en kombination af tilbageholdenhed i den offentlige sektors udvikling og giver den private sektor de bedste muligheder for at vokse stærkere. Da det er en indsats, jeg forstår vi er enige i, skulle vi så ikke hjælpe hinanden til at komme igennem med det i stedet for at sidde og pjatte med disse spørgsmål?

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal sige tak for svaret og sige, at jeg er meget indstillet på, at regeringen og Fremskridtspartiet hjælper hinanden og ikke pjatter om disse spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 839

2) Til statsministeren af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Står regeringen bag den opfattelse, som Venstres formand, udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen, er fremkommet med i tv, om, at der er 300.000 overflødige offentligt ansatte personer, og på hvilke områder vil regeringen i bekræftende fald spare disse personer væk?«

Pia Kjærsgaard (FP):

Venstres formand har, som det måske er statsministeren bekendt, for nylig udtalt i tv, at der snildt kan spares 300.000 offentligt ansatte personer. Fremskridtspartiet er meget enig i denne betragtning, og det har vi fremført i mange år. Det er derfor ikke uden interesse at få at vide, om de øvrige regeringspartier står bag den opfattelse, som nu 2 partier helt klart og tydeligt også efter udenrigsministerens svar har givet udtryk for. Det vil i bekræftende fald også være interessant at få oplyst, hvor disse personer skal spares væk.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Fru Pia Kjærsgaard citerer udenrigsministeren for at skulle have sagt: Der kan snildt spares 300.000 offentligt ansatte. Jeg har forgæves søgt at finde ud af, hvor en sådan udtalelse skulle være fremsat, men jeg har ikke kunnet finde den – heller ikke i det omhandlede tv-interview. Derfor er det min opfattelse, at det ikke er så interessant nu at polemisere om, hvad udenrigsministeren *ikke* har sagt.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil gerne sige til statsministeren, at det jo ikke kun drejer sig om udenrigsministeren, men også om Kristian Mogensen. Jeg er godt klar over, at han ikke er medlem af Fremskridtspartiet og heller ikke folketingsmedlem for Det Konservative Folkeparti eller medlem af regeringen, men man må nok sige, at samme person har en vis indflydelse, i hvert fald på en del af regeringens partier, og udenrigsministeren har jo lige givet udtryk for over for mig, at han faktisk har sagt noget i retning af 300.000 personer, og han giver mig også ret i, at det faktisk er den størrelsesorden, vi skal spare i.

Jørgen Tved (FK):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om det ikke ville hjælpe betragteligt på antallet af offentligt ansatte, hvis man f.eks. afskaffede krigsvæsenet. Der er der jo temmelig mange på lønningskontoen, som kunne gøre god gavn andetsteds.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg har et enkelt spørgsmål til statsministeren som følger af, at statsministerens svar efter

[Risgaard Knudsen]

min opfattelse var intetsigende. Det er kun få minutter siden, at vi hørte – og jeg noterede mig, at statsministeren var til stede i salen – at udenrigsministeren over for Folketinget præciserede, at han var enig med Venstres formand i den af denne fremsatte udtalelse om de 300.000.

Derfor må jeg spørge statsministeren: Hvilke konsekvenser kan det få, at udenrigsministeren er enig med Venstres formand, men tilsyneladende ikke enig med statsministeren?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg først sige til fru Pia Kjærsgaard, at efter regeringens opfattelse er det naturligtvis ikke realistisk, som jeg forstår at Fremskridtspartiet ønsker: at man uden videre skulle afskedige 300.000 offentligt ansatte medarbejdere. Det har udenrigsministeren heller ikke i dag her i salen givet udtryk for var hans synspunkt. Så vi er ganske enige.

Jeg kan også tiltræde udenrigsministerens udtalelser under forrige spørgsmål, hvor udenrigsministeren siger, at det, det drejer sig om, først og fremmest er, at vi, samtidig med at vi rationaliserer og moderniserer den offentlige sektor, fører en økonomisk politik, som giver mulighed for vækst i den private sektor. Men det er jo også netop det, der er sket i de sidste fire-fem år. Vi har ført en økonomisk politik, som har givet op mod 200.000 nye job i vore private virksomheder. Det er den kurs, som især skal fortsættes, således at vi gennem den metode får en bedre balance mellem den private og den offentlige sektor.

Til hr. Jørgen Tved vil jeg blot sige, at der findes få lande på den vestlige eller den østlige del af kloden, som har så få værnepligtige, befalingsmænd og officerer i deres forsvar som Danmark. Her er Danmark sandelig et eksempel for andre. Hvis andre ville nedruste til det danske niveau, tør jeg nok sige, at de samlede rustningsomkostninger i vores del af verden vil falde dramatisk.

Over for hr. Risgaard Knudsen må jeg henvise til det, jeg netop sagde før. Regeringen har den opfattelse, at vi, samtidig med at vi gør alt, hvad der er muligt, for at undgå vækst i antallet af offentligt ansatte, skal gøre alt, hvad der er muligt, for at tilstræbe vækst i den private sektor.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg må klart opfatte det som uenighed imellem statsministeren og udenrigsministeren, når udenrigsministeren lige har givet mig ret og statsministeren giver mig uret. Men jeg kan være enig med statsministeren i, at der skal ske en forflyttelse fra den offentlige sektor til den private. Det er ikke blot afskedigelser, vi taler om. Det er klart, at der skal ske en privatisering på visse områder, som statsministeren i øvrigt i 1982 også selv har været inde på det, og endelig er der jo også forskel på, om vi taler om socialsektoren eller om skatteadministrationen. Jeg kan anbefale, at det bliver i den sidste, det sker.

Jørgen Tved (FK):

Jeg har forstået på statsministeren, at han er meget indstillet på nordisk samarbejde, og at vi skal sammenligne os med nordiske lande i øvrigt. Derfor vil jeg gerne spørge – når statsministeren mener, at vi skal sammenligne med hensyn til ansatte inden for krigsvæsenet – om ikke det ville være rimeligt, at vi kom ned på samme niveau som Island.

Risgaard Knudsen (S):

Statsministerens svar anser jeg ikke for et svar på det, jeg spurgte om. Men når jeg ikke fik et svar fra statsministeren på det, jeg spurgte om, er jeg selvfølgelig ikke uden forståelse for, at det kan skyldes den aktuelle politiske situation, og derfor skal jeg afholde mig fra at stille tillægsspørgsmål i forbindelse med statsministerens intetsigende svar.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hele udgangspunktet for den uhyre interessante drøftelse, som nu pågår her i salen, er forkert. Udenrigsministeren har ikke sagt, som fru Pia Kjærsgaard har postuleret: at man snildt kan afskedige 300.000 i den offentlige sektor. Sådan er det. Der foreligger heller ikke i denne sag nogen som helst uenighed mellem udenrigsministerens og min opfattelse.

Lad mig sige til hr. Jørgen Tved, at skal vi sammenligne med nordiske lande, når vi taler om forsvarets bemanning og udgifter, er det vist mest naturligt at sammenligne med enten NATO-landet Norge eller det neutrale Sverige, og det er en ubestridelig kendsgerning, at både Norge og Sverige afholder forsvarsudgifter pr. indbygger, som hvert år er væsentlig højere end det danske niveau.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg skal blot takke for svaret og sige, at det er udenrigsministeren selv, der i sidste onsdags spørgetid har bedt om denne uhyre interessante diskussion.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 844

3) Til *statsministeren* af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil statsministeren indskærpe over for sine ministre, at det skal præciseres, når de udtaler sig offentligt, om dette sker som minister, som menig politiker eller som privat person, så misforståelser kan undgås om det udtalte?«

Pia Kjærsgaard (FP):

I spørgetiden sidste onsdag stillede min partifælle hr. Poulsgaard et spørgsmål til udenrigsministeren, der vedrørte nogle udtalelser, udenrigsministeren var kommet med i tv.

Desværre lod det ikke til, at udenrigsministeren var helt på det rene med, at han var fremkommet med de udtalelser, som et par millioner danskere sikkert har hørt. I hvert fald ville ministeren ikke svare, idet han henviste til, at det ikke var ham, men Venstres formand, der havde udtalt sig.

Dette personismask ville det være dejligt at undgå fremover, hvis ministre med dobbeltposter præciserede, hvilke personer de repræsenterer, når de udtaler sig. I alle tilfælde var det ualmindelig rædselsfuldt at se udenrigsministerens opførsel over for en kollega, der stillede ham et høfligt spørgsmål til høflig besvarelse, og den slags kan vi måske fremover undgå ved statsministerens hjælp.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Mit svar er nej! Jeg agter ikke at indskærpe over for ministrene, at de skal præcisere, når de udtaler sig offentligt, om det sker som minister, som menig politiker – hvad det så end er – eller som privatperson. Det ville ikke være til at holde ud, hvis alle ministerudtalelser skulle indledes med ordene »Nu taler jeg som minister«, »Nu taler jeg som privatmenneske« eller »Nu taler jeg som menig politiker«. Vi kan ikke have faste regler om den slags, men vi finder såmænd nok også ud af det alligevel, og ellers kan

fru Pia Kjærsgaard jo igen stille spørgsmål her i salen om onsdagen.

Pia Kjærsgaard (FP):

Så kan det være, at statsministeren i det mindste vil indskærpe over for udenrigsministeren, at det er statsministeren, der er chef i regeringen.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil gerne på baggrund af statsministerens svar her minde statsministeren om, at både statsministeren og ministeren for økonomisk samordning og finansministeren over for PØ-udvalget tidligere har givet klart udtryk for, at en minister altid udtaler sig på den samlede regerings vegne. Jeg går ud fra, at det var det, statsministeren præciserede i svaret til fru Pia Kjærsgaard.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Der er ingen grund til, at jeg skulle understrege over for nogen minister, at jeg er regeringens chef – det ved de godt.

Jeg vil gerne sige til hr. Kaj Poulsen, at jeg ikke synes, at man kan svare så klart på hans spørgsmål. Hvis ministre f.eks. afgiver svar til folketingsudvalg eller udtaler sig her i salen, ved ethvert barn i landet, at de udtaler sig på hele regeringens vegne.

Hvis derimod hr. Kofod-Svendsen, boligministeren, udtaler sig på Kristeligt Folkepartis landsmøde eller jeg udtaler mig i Det Konservative Folkepartis hovedbestyrelse, kan man diskutere, om vi gør det i egenskab af ministre og på regeringens vegne eller i egenskab af partiformænd. Men det overlader jeg gerne til enhver at anvende sit intelligensforråd til at foretage en enkel vurdering af; der er jo ingen praktiske vanskeligheder forbundet med dette.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 817

4) Til *industriministeren* af:

Kaj Poulsen (S):

»Agter ministeren at tage initiativ til en gennemgribende undersøgelse for at få belyst baggrunden for, at J. Lauritzen-gruppen i længere tid ikke har ønsket at hjemtage ordrer til Dan-yard Ålborg, og baggrunden for, at det samme

[Kaj Poulsen]

værft kun i meget begrænset omfang har benyttet den af Folketinget i 1986 gennemførte værftspakke, samt om der kan være en sammenhæng mellem et anmeldt erstatningskrav fra A. P. Møller-gruppen mod Ålborg Værft og den iøjnefaldende mangel på aktivitet hos Danyard A/S til at søge ordrer på nybygninger til Danyard Ålborg?»

Skriftlig begrundelse.

I efteråret 1986 får J. Lauritzen-gruppen tilsendt en rapport om selskabets værftsaktiviteter, udarbejdet af det internationalt anerkendte konsulentfirma McKinsey & Co. Inc. Denne rapport giver det daværende Ålborg Værft topkarakterer i forhold til J. Lauritzen-gruppens andre værftsaktiviteter. Rapporten fremhæver værftets knowhow, konstruktions- og designafdelingerne, som ligger i top internationalt set, værftets organisation samt internationale relationer til rederikredse.

Ålborg Værft får imidlertid problemer med en nystartet offshoreafdeling på grund af forsinket levering af et modul til en olieborerplatform til A. P. Møller. Ifølge dagspressen ville der blive tale om et erstatningskrav mod Ålborg Værft på godt 500 mio. kr. Værftets regnskab for 1986 viser et underskud på ca. 130 mio. kr., som alene skyldes denne offshoreaktivitet.

Efter værftspakkens vedtagelse i Folketinget sætter A. P. Møller sig på broderparten af de midler, der er stillet til rådighed i pakken. Ålborg Værft er bemærkelsesværdigt inaktivt og udtaler om flere ordremuligheder, at de er »uinteressante«.

J. Lauritzen laver nu en besynderlig omstrukturering af sine værftsaktiviteter. Man foregøgl medarbejderne og offentligheden, at strukturændringen skulle være en styrkelse af de samlede aktiviteter, ved at fortælle, at man er parat til at køre på endog meget lavt blus i »underafdelingen« i Ålborg frem til 1990. Dette skulle senere vise sig at være en sandhed med modifikation. På et bestyrelsesmøde i marts d.å. forelægger salgsdirektør Holst Sørensen ordremuligheder, som direktøren betegner som overordentlig gode, til et beløb af ca. 3 mia. kr. Dette bliver taget meget ilde op af ledelsen i Danyard, og man bliver enig om, at nu må salgsdirektøren sendes på ferie og efterfølgerne de fratræde.

Det ser tilsyneladende ud til, at der under ingen omstændigheder måtte kontraheres om nogle ordrer, der kunne betyde, at Danyard Ålborg kunne fortsætte, når regeringen engang fik smølet sig færdig til at få fremlagt en forlængelse af værftspakken. Hermed vil alt så være tilrettelagt således, at andre igen kan sætte sig på broderparten af de offentlige midler, som en værftspakke vil stille til rådighed.

Spørgeren finder hele denne historie så betænkelig, at staten nu må sikre sig, at der ingen sammenhæng er i dette forløb. Det ville jo være at kaste milliarder af statens sparsomme midler i grams.

Kaj Poulsen (S):

Jeg har anmodet industriministeren om, at han på baggrund af det, der er foregået på Danyard, nemlig lukningen af Danyard Ålborg, og hele den historie, der i de sidste 1½-2 år har kørt i denne sag, vil foretage en dybtgående undersøgelse, således at Folketinget, når det senere skal tage beslutning om erhvervstilskud, kan være sikkert på, at de erhvervstilskud, der besluttet her i Folketinget, ikke bare smides ud i grams til erhvervslivet, hvor man kan dele i porten og gøre, hvad man vil, uden at Folketinget har nogen viden om det.

Det er baggrunden for, at vi finder det meget vigtigt, at vi nu får undersøgt alle de mærkværdige forhold, der er opstået i forbindelse med J. Lauritzen-koncernens lukning af Danyard Ålborg.

Industriministeren (Nils Willhjem):

Jeg vil gerne indlede med at sige, at jeg ligesom hr. Kaj Poulsen og mange andre naturligvis er dybt berørt af den meget vanskelige situation, som er opstået i Ålborg som følge af de store afskedigelser.

Da jeg blev orienteret af personer fra Lauritzen Holding vedrørende beslutningen om afvikling af stålskibsværftet i Ålborg, aftalte jeg straks med arbejdsministeren et beredskab med henblik på en hurtig og smidig indsats over for følgerne af en lukning.

Hvad angår spørgsmålet om en undersøgelse, vil jeg gerne sige, at jeg har meget svært ved at se, på hvilket grundlag Folketinget eller regeringen på forsvarlig vis skulle kunne undersøge og vurdere de såkaldte interessante ordremuligheder og de erhvervsmæssige dispositioner,

[Industriministeren]

som en generalforsamlingsvalgt ledelse i øvrigt har truffet i en privat virksomhed. Og dertil vil jeg føje: Med hvilket formål? Værftets ordremuligheder bliver jo hverken værre eller bedre af en sådan undersøgelse.

Forholdet er det, at Danyard trods de meget gunstige finansieringsmuligheder, der er indeholdt i værftsaftalen, ikke har været i stand til at opnå en ordretilgang, der er tilstrækkelig til bevarelse af værfterne i både Frederikshavn og Ålborg.

Hr. Kaj Poulsen mener – det har jeg da læst i avisen – at der skulle være tale om, at der forelå en såkaldt aftaleplan, hvorefter Ålborg skulle afstå fra anvendelsen helt eller delvis af skibsindeksfinansieringsobligationer, hvorefter nogle andre kunne sætte sig på broderparten af dem.

Det synspunkt må naturligvis helt stå for hr. Kaj Poulsens egen regning. Jeg skal blot anføre, at der i den gældende værftspakke ikke er tale om, at der er begrænsede finansieringsmuligheder for så vidt angår disse obligationer. Værftsaftalen indeholder tværtimod en række støtteforanstaltninger til generel anvendelse, dvs. også over for Danyard.

Jeg har derfor svært ved at se, hvilket formål der kunne være i noget sådant. Der er ikke nogen reel baggrund for en aftale som den, der her er tale om.

Jeg er fast overbevist om, at en kommission ikke kan nå frem til en entydig vurdering af Danyards interne forhold, og jeg savner en begrundelse, der kan retfærdiggøre nedsættelse af en kommission.

Kaj Poulsen (S):

Det, der naturligvis er afgørende for Folketinget og formentlig også for regeringen, når der stilles millioner af kroner til rådighed for erhvervslivet, er, at vi som lovgivningsmagt kan sikre os, at de penge bruges efter Folketingets hensigt.

Det, som jeg i begrundelsen har sagt, nemlig at Danyard Ålborg tilsyneladende ikke har taget nogen ordrer hjem, er jo korrekt. Der har gentagne gange været ordrer på tapetet, som man har fået at vide ikke er særlig interessante.

Umiddelbart før beslutningen om lukning af Danyard Ålborg kommer der en salgsdirektør med mulige ordrer for ca. 3 mia. kr., hvoraf de 1½ mia. kr. var næsten sikre, som direktøren

selv sagde i tv; alligevel får man den besked, at de ikke er interessante. På baggrund af hele den udvikling, der har været på Danyard Ålborg tidligere, og som er beskrevet i begrundelsen for mit spørgsmål, finder Socialdemokratiet og jeg, at vi må have sagen undersøgt.

Da jeg kan forstå, at ministeren læser avis, kan jeg endvidere henvisse til Aalborg Stiftstidende for den 29. marts, som skriver:

»Samtidig med bestræbelserne for at hjælpe værftet har fabrikschefen på Danyard Ålborg, Martin Eggert Jørgensen, meddelt, at han hverken vil lægge navn til eller tage ansvar for afvikling af værftet i Ålborg. Han ønsker efter sigende ikke at underskrive fyresedler til knap 1.000 medarbejdere, fordi der foreligger alternative planer.«

En øverste chef på Danyard Ålborg og en salgsdirektør har altså udtalt sig om mulighederne for at drive værftet videre. Alligevel står vi i en situation, hvor ikke en levende sjæl kan forstå, hvad der er foregået, og ministeren vil ikke undersøge sagen. Jeg synes, det er uansvarlig omgang med det offentlige midler.

Jørgen Tved (FK):

Da der helt tydeligt er tale om dårlig ledelse af skibsværftet i Ålborg, vil jeg spørge ministeren, om han på baggrund af denne skalten og valten med ca. 1.000 menneskers eksistensmuligheder vil fremsætte et lovforslag, der begrænser arbejdsgivernes ensidige ret til at lede og fordele arbejdet.

Industriministeren (Nils Wilhjem):

Jeg kan sige til hr. Kaj Poulsen om anvendelsen af skibsfinansieringsordningerne, at man set fra offentlig side faktisk hver gang er sikker på, at der er den fulde valuta, når disse obligationer anvendes, fordi de jo anvendes til konkrete projekter. Enten får man skibsfinansieringen ved hjælp af indeksobligationerne, og så bliver der lavet et skib, eller også trækker man ikke på disse ordninger. Sådant fungerer det i praksis. Til forskel fra udlandet har vi organiseret os på denne måde, mens man i udlandet i en vis udstrækning yder direkte statsubsidier til værfter, uden at der er tale om en egentlig ordresituation. På den måde synes jeg faktisk, at man har organiseret sig bedre herhjemme.

Dernæst siger hr. Kaj Poulsen, at der har været mange ordremuligheder. Det tror jeg er rig-

[Industriministeren]

tigt, men jeg kender da også området godt nok til at vide, at der internationalt til stadighed cirkulerer en lang række muligheder for at opnå ordrer, men at en stor del af disse ikke er lønsomme. Forholdet er fortsat således, at i hvert fald de store skibe kan bygges til en væsentlig lavere pris på de asiatiske værfter.

De øvrige udtalelser, der er faldet, har jeg ikke nogen kommentarer til. Jeg har også haft lejlighed til at læse Aalborg Stiftstidende og kan sige, at de må stå helt for den pågældendes egen regning.

Hvad angår det spørgsmål, hr. Jørgen Tved stillede om en ændring af arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet, har regeringen ingen intentioner om at fremsætte forslag til ændringer af dette forhold.

Kaj Poulsen (S):

Ministeren siger, at udtalelser, som ministeren altså også har læst i dagspressen, må stå for de pågældendes egen regning. Jamen der er her tale om ansvarlige erhvervsledere på en stor virksomhed, både hvad angår salgsdirektøren og hvad angår fabrikschefen for Danyard Ålborg, og alligevel vil ministeren ikke undersøge, hvad der ligger bag denne beslutning, som er så katastrofal for lokalområdet. Alt tyder på – i hvert fald indtil vi har fået en undersøgelse – at der er tale om såkaldte mestergrise i denne sag, og at det er det, der er baggrunden for, at man er kommet i den situation.

Det er dybt rystende, at regeringen på den baggrund fuldstændig ser bort fra alle forudsigelser og fra internationalt anerkendte konsulentfirmaers karakterisering af den virksomhed, at man fuldstændig ser bort fra, hvad der foregår, og ikke vil undersøge det. Det vil sige, at lovgivningsmagten i fremtiden med lukkede øjne vil smide millioner i grams på et område, som ministeren ikke vil have undersøgt ordentligt.

Jeg synes, der bør være åbenhed. Den åbenhed, som både medlemmer i dette Ting og ministre har vist, når det drejer sig om Dansk Folke-Ferie, og når det drejer sig om Bolind, synes vi ville klæde de samme politikere, når det drejer sig om det private erhvervsliv.

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Jeg vil gerne sige til hr. Kaj Poulsen, at der ud over de udtalelser, der er kommet fra fabriks-

chefen deroppe, også er kommet udtalelser fra bestyrelsen og fra direktionen i Danyard. Herudover vil jeg gerne minde hr. Kaj Poulsen om, at man selvfølgelig her som på alle andre velorganiserede virksomheder har et samarbejdsudvalg, hvor der kan gives medarbejderne oplysninger. Medarbejderrepræsentanterne i bestyrelsen kan fuldstændig i overensstemmelse med, hvad andre bestyrelsesrepræsentanter og medlemmer kan opnå, få fuldt indseende med, hvad der løbende har været tale om af sager af interesse, naturligvis også for medarbejderne. Det føler jeg mig helt sikker på at de pågældende har fået.

Lad mig endelig til sidst sige, at jeg da har mærket mig, bl. a. i en presseudtalelse fra den 7. april, at Lauritzenkoncernen har tilkendegivet, at den vil stille alle oplysninger til rådighed, som man måtte ønske med hensyn til både dette og hint, som har med Danyardsagen at gøre, og det synes jeg da er en meget væsentlig forskel, f.eks. i forhold til Folke-Ferie, som jo netop udtrykkeligt sagde: Jamen disse oplysninger er ikke til rådighed. Her er der tale om en virksomhed, der siger: All right, dette er en situation, hvor vi fuldstændig vedstår, hvad der er sket, og de vanskeligheder, der har været, og oplysningerne herom er tilgængelige.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil gerne have, at ministeren giver en forklaring på, hvad baggrunden for hans tilbageholdenhed med hensyn til at igangsætte en sådan undersøgelse er, når der er denne sammenlignelighed. Boligministeren har kulegravet Bolind. Arbejdsministeren har kulegravet Dansk Folke-Ferie. Hvorfor vil industriministeren så ikke, når Danyardbestyrelsen selv har givet udtryk for, at alle oplysninger står til rådighed, tage initiativ til en undersøgelse?

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Jeg vil sige til hr. Kaj Poulsen, at jeg ser slet ikke nogen begrundelse for det. Den omstændighed, at materialet, regnskabsmaterialet og andet, er til rådighed for alle, gør jo, at alle på dette grundlag kan drage deres slutninger med hensyn til, hvad det er, der er foregået. Jeg ser slet ingen grund til, at man fra Folketingets eller fra regeringens side skal ofre en masse kræfter på at gå ind i en sådan undersøgelse, når materialet er til rådighed for alle.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 818

5) Til *industriministeren* af:

Kaj Poulsen (S):

»På hvilken baggrund kunne ministeren for godt et år siden fortælle offentligheden, at kun tre værfter (Frederikshavn, Svendborg og Lindø) ville overleve i Danmark?«

Skriftlig begrundelse

På baggrund af udviklingen på Danyard Ålborg finder spørgeren det bemærkelsesværdigt, at ministeren på daværende tidspunkt kunne afsige dødsdomme over de øvrige værfter i Danmark. Der henvises i øvrigt til begrundelsen i spørgsmål nr. S 817.

Kaj Poulsen (S):

Baggrunden for det her stillede spørgsmål er naturligvis, at ministeren umiddelbart efter omorganiseringen af de to værfter i Nordjylland kunne fortælle en undrende offentlighed, at der kun var plads til tre værfter i Danmark, nemlig A. P. Møllers to værfter og Danyard, Frederikshavn.

På baggrund af den udvikling, der har været siden, synes jeg, det kunne være interessant at få at vide, hvad ministeren har bygget disse udtalelser på, således at det kan ligge helt oplyst – for det har det i hvert fald ikke gjort for medarbejderne – hvad der kunne være begrundelsen for det, som ministeren sagde i det tidligere spørgsmål. Medarbejderne har fået at vide, at man kunne køre videre til 1990–92 uden problemer, måske for lavt blus, men ministeren har altså siddet inde med andre oplysninger, og dem synes vi det kunne være interessant at få oplyst. Hvilken baggrund udtalte ministeren sig på?

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Jeg ved godt, hvor hr. Kaj Poulsen har det pågældende citat fra, men det er ikke et citat, jeg vil vedkende mig. Jeg har også læst aviserne og kan huske tilbage til det tidspunkt.

Da jeg udtalte mig, var situationen den, at værftsforliget af 19. august 1986 var etableret og vi forhandlede i Bruxelles om det 6. skibsværftsdirektiv. Men inden forhandlingerne

sluttede lillejuleaften 1986, blev jeg ringet op i Bruxelles af Nordjyllands Radio, som spurgte mig, om jeg kunne sige noget om, hvorvidt det, vi arbejdede med i forbindelse med skibsværftsdirektivet, ville være ensbetydende med, at de danske værfter kunne overleve. Dertil måtte jeg sige, at det var der ingen garanti for. Det næste, man så spurgte om, det var: Jamen hvem vil så overleve, hvis ikke alle kan overleve? Dertil svarede jeg: Det kan jeg naturligvis ikke sige noget om, men jeg tror, at de, der har de bedste chancer i det lange løb, er de værfter i Danmark, som har specialiseret sig, især i små både. Og det er jo netop Frederikshavn, Svendborg og Ørskov. Her er der jo tale om en lavere subsidieringsgrænse, og samtidig interesserer de asiatiske værfter sig ikke for at bygge disse små skibe.

Derudover er der naturligvis Odense, og enhver ved sikkert – hr. Kaj Poulsen ved det i hvert fald – at her ligger der et meget stort rederi bagved med et meget stort byggeprogram. Det tror jeg er grunden til, at disse oplysninger er kommet frem under den form. Jeg har altså ikke sat mærke på, hvem der kunne overleve eller ikke overleve, men udtalt mig om, bl.a. på basis af 20 års erhvervs erfaring, hvem jeg troede havde de bedste chancer.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Det er ikke, som jeg husker udtalelserne, og det svarer slet ikke til det, som ministeren reflekterede på et brev, som den daværende amtsformand for Socialdemokratiet i Nordjylland sendte til ministeren, idet ministeren bekræftede de nævnte udtalelser og endda gik ind og argumenterede for, at det var værfter, som havde specialiseret sig, som ville have mulighed for at overleve. Det var på baggrund af det, vi ikke kunne forstå, hvorfor Ålborg Værft på daværende tidspunkt skulle dødsdømmes, for det er vel det eneste værft, der rigtig har specialiseret sig i Danmark. Men lad nu det ligge.

Jeg vil gerne stille ministeren endnu et spørgsmål.

I en udtalelse fra en klub i Dansk Metal i Ålborg er der spurgt, om der kunne være nogen sammenhæng mellem det, der nu er sket på Danyardområdet, nemlig at man har ansat en rederidirektør fra DSB, og den oplysning, der er kommet frem i pressen, bl.a. ved J. Laurit-

[Kaj Poulsen]

zens offentliggørelse af regnskaber, om, at staten nu skal ind og købe en del af J. Lauritzens færgeforbindelser over Kattegat. Da denne direktør ikke tidligere overhovedet har villet kigge op på de nordjyske værfter, når der skulle afgives tilbud på DSB-færger, har man fundet det mærkeligt, at disse ting er sket. Er der nogen sammenhæng mellem, at ministeren kunne have vidst dette på et meget tidligt tidspunkt, at trafikministeren ikke ville offentliggøre Kattegatudvalgets redegørelse i fuld udstrækning, og så det, der er foregået på Danyard?

Jørgen Tved (FK):

Den 19. januar i år havde vi her i Tinget en debat om situationen på vore skibsværfter. Ved den lejlighed sagde industriministeren til mig, at der havde været en ordretilgang på 14,2 mia. kr. i 1987 i forhold til året før. Nu vil jeg godt vide, om disse oplysninger var rigtige.

Ved samme lejlighed fik vi oplyst af den socialdemokratiske ordfører, at erhvervspakken havde givet en øget ordretilgang og en øget beskæftigelse, og disse oplysninger var hr. Kaj Poulsen åbenbart enig med sin politiske ordfører om en måneds tid senere, nemlig i februar måned. Jeg vil godt vide: Var oplysningerne om øget ordretilgang og øget beskæftigelse rigtige?

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Lad mig straks sige til hr. Jørgen Tved, at selvfølgelig er de oplysninger, jeg er kommet med, rigtige, ellers ville jeg ikke driste mig til at komme med dem på Folketingets talerstol. Jeg skal gerne over for hr. Jørgen Tved bekræfte dette ved at fremsende det notat, jeg anvendte i den forbindelse.

Til hr. Kaj Poulsen vil jeg sige om disse tænkte konstruktioner med hr. Randbæk, tidligere rederichef, situationen i Ålborg og Kattegatruterne, at jeg ikke har noget kendskab til en sammenhæng mellem disse ting. Jeg vil håbe, at hr. Kaj Poulsen vil være med til at lægge skulder til det, som jeg nu mener vi bør gøre i sagen om værftet i Ålborg, og det er ikke at gå rundt og bruge en masse kræfter på at kæmpe mod vindmøller eller mærkværdige andre ting, men at prøve at gøre en virkelig god indsats for de mennesker, som er blevet arbejdsløse i Ålborg. Jeg mener, at de har fuld brug for, at vi, der virkelig kerer os om dem, yder en indsats for at prøve at skaffe dem alternativ beskæftigelse.

Kaj Poulsen (S):

Ministeren kan være helt sikker på min samarbejdsvilje, men jeg må ærlig talt sige, at når ministeren ikke vil være med til at kaste lys over, hvad der er foregået deroppe, hvorfor skulle man så tro på, at han vil være med til at lave noget fornuftigt? Alt er lukket, ingen må have lov til at prøve at forstå, hvad der er foregået. Alt er foregået i det gedulgte. Ikke engang medarbejderrepræsentanter i bestyrelser har fået noget at vide om, hvad der er foregået. Hr. minister, vi må selvfølgelig have klarlagt, hvad der er foregået, så kan vi tage fat for alvor! Der var ikke noget, jeg hellere ville end erkende, at jeg havde taget fejl i de formodninger, man kan have om, hvad der er foregået. Det må vi have klarlagt, så kan vi tage fat på at løse problemerne i det nordjyske. Men det har ministeren jo lige afvist overhovedet at ville være med til.

Berlau (FK):

Der har fra medarbejderne og den forhenværende salgschef på Ålborg Værft været givet forklaringer om, at man inden for salgsafdelingen havde perspektivplaner og ideer, som var inden for rækkevidde for værftet. Jeg vil godt vide: Var disse ideer, disse mulige ordrer, med i ministerens opgørelse på de 14,3 mia. t, der var leveret, eller blev de holdt udenfor?

I min tale om værftssituationen den 19. januar redegjorde jeg for, at det var fortvivlende, at ministrene rejste til Bruxelles og så kom hjem og lukkede enten et fiskeri eller et landbrug eller et værft. Er det sådan, hr. minister, at man under diskussionerne i Bruxelles politisk har aftalt, at dele af værftsindustrien i Europa skal lukkes? Er det en politisk aftale, der er lavet?

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Jeg skal ikke yderligere kommentere hr. Kaj Poulsens bemærkninger. Der lå ikke noget konkret spørgsmål i dem, og jeg har allerede tilkendegivet, at det ikke er regeringens hensigt at foretage en undersøgelse på et område, hvor oplysningerne fuldt ud er til rådighed og medarbejderrepræsentanter har mulighed for at spørge om og få oplyst alt, hvad de gerne vil have at vide.

Til hr. Berlau skal jeg sige, at da jeg udtalte mig – så vidt jeg husker her i januar måned – i forbindelse med værftssituationen, skelnede jeg mellem ansøgte bevillinger om skibsfinansiering

[Industriministeren]

ering og givne bevillinger. Om nogle af de ansøgte kunne have dækket, tør jeg ikke sige, men det vil jeg da gerne undersøge nærmere.

Endelig vil jeg sige til hr. Berlau, at med den holdning, han har til EF, er det da fuldt forståeligt, at han kan forestille sig, at det er sådan noget, man foretager sig i Bruxelles. Det er der selvfølgelig overhovedet ikke tale om. Det, man derimod naturligvis har måttet sige til hinanden i forbindelse med det 6. skibsværftsdirrektiv – og det står jo helt klart alle steder – er, at værftskapaciteten er for stor i Europa, og den eneste måde, man får oprettet sunde tilstande inden for dette erhvervsområde på, er ved at få nedlagt noget kapacitet.

Kaj Poulsen (S):

Jeg kan forstå, at ministeren ikke vil svare på spørgsmålet om åbenhed, men lad så det ligge.

Jeg vil sige til ministeren, for det er væsentligt, at det er jo ikke nok bare at erklære et område eller en by for kriseområde, og det var ikke nok bare, som både industriministeren og arbejdsministeren gjorde, at tage ned og fortælle om alt det gode, man vil i Nakskovområdet. Det løser man ingen problemer ved. Jeg vil gerne have at vide af ministeren: Hvad er det for alternative ting, ministeren tænkte på, da han sagde, at nu måtte vi se at komme i gang for at få løst problemerne i det nordjyske? Vi kan selvfølgelig ikke leve med bare at få at vide, at det er et kriseområde. Der må ske noget.

Jørgen Tved (FK):

Jeg vil godt gentage mit spørgsmål fra før, hr. minister. Det drejer sig om mange menneskers arbejdsplads. I en situation, hvor ministeren fortæller Folketinget, at der er en øget ordretilgang, en øget beskæftigelse, ser man ganske kort tid efter, ca. to måneder efter, at der bliver lukket et stort værft. Jeg vil godt spørge ministeren konkret: Hvad agter ministeren at gøre for at komme disse 1.000 mennesker i Ålborg til hjælp i denne situation? Der kan jo ikke både være tale om øget beskæftigelse og flere ordrer og så fyrværkeri af mere end 1.000 mand og lukning af et stort skibsværft.

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

Jeg tror, jeg i mit svar kan komme ind på de spørgsmål, der er stillet både af hr. Jørgen Tved og af hr. Kaj Poulsen.

Med hensyn til, hvad man vil gøre, skal jeg da gerne klart sige, at det, jeg har tænkt at gøre, er at få undersøgt – og det er vi i gang med – mulighederne for at få omdefinert en del af Ålborgområdet, der ikke er et egnsudviklingsområde, så det midlertidigt kunne klassificeres som sådant.

Derudover er der tale om, at der efter værftsaftalens § 7 vil blive ydet en særlig indsats, og både arbejdsministeren og jeg vil i forhandling med de lokale prøve at være så imødekommende, som det er muligt.

Men jeg vil gerne sige til både hr. Kaj Poulsen og hr. Jørgen Tved, at selve ideerne og initiativerne til nye produktioner eller andet må komme fra området selv. Det, vi kan gøre, er at være med til at hjælpe sådanne initiativer på forskellig vis. Sådan må arbejdsdelingen naturligt være.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 843

6) Til *indenrigsministeren* af:

Aage Frandsen (SF):

»Hvilke overvejelser har ministeren gjort sig med hensyn til behovet for præciseringer – f. eks. gennem lovgivning – af, hvornår der kan afholdes folkeafstemninger i kommunerne, og hvilke krav der kan stilles i forbindelse med sådanne folkeafstemninger?«

Skriftlig begrundelse

Baggrunden for spørgsmålet er den afholdte folkeafstemning på Frederiksberg om skolestrukturen og den bebudede, men ikke afholdte folkeafstemning i Farum om antallet af flytninge. Ideen med folkeafstemninger er, at folket skal høres. Var det reelt det, der skete på Frederiksberg med kravet om 50 pct.s nej til forkastelse af forslaget? Er det ikke også meget betænkeligt, at minoriteters forhold – her flytninges – sendes til folkeafstemning? Uanset forskelligheden i indholdet mellem folkeafstemningerne på Frederiksberg og i Farum, havde de begge tilsyneladende til formål at »tryne« mindretal mere end at høre folket. Dermed er ideen med folkeafstemninger reelt blevet misbrugt.

Aage Frandsen (SF):

Baggrunden for mit spørgsmål er den afholdte folkeafstemning på Frederiksberg om skolestrukturen og den bebudede, men ikke afholdte folkeafstemning i Farum om antallet af flygtninge og også den uro og den tvivl, som disse to folkeafstemninger har medført rundt omkring med hensyn til, hvornår man må afholde vejledende kommunale folkeafstemninger, og hvilke krav man kan stille i den forbindelse. I den forbindelse vil jeg også spørge, om det ikke var rimeligt, at man på samme måde, som når det drejer sig om bindende folkeafstemninger, får nærmere præciseringer af, hvornår folkeafstemning kan anvendes, og hvilke krav man kan stille, sådan at man ikke kommer i situationer som dem, vi har været i i forbindelse med de to diskussioner henholdsvis på Frederiksberg og i Farum.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Hr. Aage Frandsen spørger, om regeringen vil fastslå, f.eks. gennem lovgivningen, hvornår der kan afholdes folkeafstemninger i kommunerne, og hvilke krav der kan stilles i forbindelse med sådanne afstemninger.

Hertil kan jeg klart svare, at regeringen ikke mener, der er behov for at præcisere reglerne på dette område.

Kort fortalt er det sådan, at de beslutninger, som en kommunalbestyrelse selv lovligt kan træffe, også kan lægges ud til en vejledende afstemning i kommunen. Men jeg vil gerne understrege, at bortset fra de afstemninger, som har en særlig lovhjemmel – og det gælder skolestyrelsesområdet – er disse afstemninger altid netop kun vejledende. Det endelige ansvar for beslutningen påhviler fortsat kommunalbestyrelsen. Derfor er det også op til kommunalbestyrelsen at afgøre, hvilken betydning man vil tillægge udfaldet af den vejledende afstemning, bl.a. under hensyn til, hvor mange af kommunens vælgere der har deltaget i afstemningen. Men det konkrete er altså, at kommunalbestyrelsen ikke kan fraskrive sig beslutningsretten og -pligten, uanset hvilket resultat en vejledende folkeafstemning i en kommune har.

Aage Frandsen (SF):

Skulle jeg forstå ministerens svar sådan, at det er lovligt, at en kommunalbestyrelse laver en vejledende folkeafstemning og så samtidig

siger, at for at man tager en sådan vejledende folkeafstemnings resultat til følge, kræver man f. eks. ikke 50 pct., men måske 75 pct., måske 80 pct., måske 90 pct., at man altså har lov til at fastlægge et hvilket som helst vilkårligt tal?

Skal jeg også forstå det sådan, at der er andre grupper i samfundet, hvis forhold man på den måde kan sende til folkeafstemning? Kan man også sætte til folkeafstemning, om man vil have bestemte grupper ind i kommunen, kvotering af andre, f.eks. bistandsmodtagere, hvis man mener, man ikke har råd til at få flere ind af en bestemt gruppe i samfundet?

Skal jeg forstå det sådan, at når det drejer sig om skolenedlæggelser, hvor der er mulighed for efterfølgende at afholde en bindende folkeafstemning, ved at man kræver en skolenedlæggelse til folkeafstemning med de først 50 og så senere 60 pct., kan man forinden sende hele skolestrukturen til en folkeafstemning, som i denne forbindelse er vejledende, til trods for at der er mulighed for at afholde en bindende folkeafstemning bagefter? Er det sådan, at alle disse muligheder er til rådighed for kommunen, må man sige, at det i hvert fald i nogle tilfælde vil være at holde befolkningen fuldstændig for nar, hvis man holder den slags folkeafstemninger.

Og så med hensyn til minoritetsgrupperne: Når man har vedtaget i grundloven, at indfødsretslove ikke kan sendes til folkeafstemning, har der vel været en tanke med det. Der er altså bestemte love, der ikke kan sendes til folkeafstemning på landsplan. Kunne det så ikke være rimeligt at overveje at vedtage, at bestemte persongruppers forhold heller ikke kan sendes til folkeafstemning?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

En folkeafstemning i en kommune besluttet af et byråd – det gælder dog ikke på skolestyrelseslovens område – er altid kun vejledende og vil aldrig være bindende. Det vil alene være kommunalbestyrelsens skøn, om man agter at følge en tilkendegivelse ved en folkeafstemning eller man ikke gør det, og det uanset om en afstemning måtte give et resultat på 20 pct. for, 60 pct. for, 90 pct. for eller 100 pct. for. Selv om 100 pct. ved en vejledende afstemning tilkendegav, at de var for, ville det ikke kunne forhindre en kommunalbestyrelse i at træffe den modsatte afgørelse. Der er altså tale om en vejledende afstemning og ikke en bindende afstemning.

[Indenrigsministeren]

Så er spørgsmålet, om alle sager kan gøres til genstand for en vejledende folkeafstemning i en kommune, og her er svaret et klart nej. Man kan kun gøre spørgsmål til genstand for en vejledende afstemning, hvis det er spørgsmål, man i forvejen lovligt vil kunne behandle i kommunalbestyrelsen. Selve temaet skal altså ligge inden for kommunalfuldmagtens regler. Det ligger ikke inden for kommunalfuldmagtens regler at bestemme, hvilken art, hvilken race, hvilken tro, hvilken befolkningsgruppe man ønsker at have i sin kommune. Det er kort sagt ikke lovligt at diskriminere nogen, der har lovligt ophold her i landet, og når man ikke lovligt kan diskutere dette tema i en kommunalbestyrelse, endstige træffe en beslutning om det, kan man heller ikke lægge det ud til en folkeafstemning.

Omvendt: Det, man lovligt kan beslutte i en kommunalbestyrelse, det, man har kompetence til at behandle og beslutte, kan man også spørge vælgerne om ved en vejledende afstemning.

Aage Frandsen (SF):

Jeg er selvfølgelig klar over, at der kun er tale om vejledende folkeafstemninger, men må ministeren så ikke give mig ret i, at det er at gøre lidt grin med borgerne, hvis man fastlagde i en beslutning i kommunalbestyrelsen, at man krævede f.eks. 100 pct., for at man ville følge den? Og var det så ikke rimeligt at sige på forhånd fra Folketingets side, når man laver retningslinierne, at der er grænser for, hvilken type folkeafstemning man kan anvende, fordi man ellers ligesom stikker folk blå i øjnene?

Og må jeg så spørge igen, om man også f.eks. kan sende en skolestruktur til folkeafstemning, en vejledende naturligvis, hvis der også er tale om en skolenedlæggelse, som man efterfølgende bindende kan sende til folkeafstemning, altså lave en vejledende folkeafstemning, som ingen værdi nogen sinde kan få, fordi man senere afholder en bindende folkeafstemning i en bestemt skoles distrikt om skolens nedlæggelse?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Svaret er fortsat, at en afstemning kun er vejledende og som sådan kun bør anvendes, hvor en samlet kommunalbestyrelse er i tvivl på et generelt område.

Så kan man spørge: Hvornår er en kommunalbestyrelse i tvivl på et generelt område? Hvornår er det rimeligt at afholde en folkeaf-

stemning? Og her må svaret være, at det er det alene op til den enkelte kommunalbestyrelse selv at afgøre, selv at vurdere.

Men der er ikke nogen ansvarsfraskrivelse ved, at en kommunalbestyrelse afholder en vejledende folkeafstemning. Det vil stadig være kommunalbestyrelsen selv, uanset udfaldet, der har det endelige ansvar for at træffe beslutningen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 845

7) Til *skatteministeren* af:

Jørgen Tved (FK):

»Er det i overensstemmelse med regeringens miljøpolitik at belægge autogas med så store afgifter, at autogas på baggrund af dette er ved at forsvinde helt ud af det danske marked?«

Jørgen Tved (FK):

Der er ofte forlydender om, at Venstres ministre i regeringen ikke har det så hyggeligt sammen med miljøministeren. Derfor vil jeg godt spørge, om de skattemæssige foranstaltninger, som skatteministeren har sat i værk, er grunden til, at mens der for 6 år siden var 50.000 autobiler her i landet, som kørte med autogas – den mest miljøvenlige energiform, vi vel har på dette område – er man i dag nede på ca. 20.000 biler, at man altså skatteteknisk jager bilisterne væk fra at bruge den mest miljøvenlige energiform frem for at belønne dem, som bruger f.eks. autogas.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det er korrekt, at antallet af biler, der kører på autogas, er faldet en del i de seneste år, men det er en stor misforståelse at tro, at det skyldes, at autogassen er belagt med store afgifter. Det er ikke afgiftspolitikken, der er årsag til det, tværtimod er forholdet det, at afgiften af autogas kun er cirka halvt så stor som afgiften på blyfri benzin, som i forvejen er lavere beskattet end almindelig blyholdig benzin. Det betyder, at en typisk bilist, der kører, skal vi sige 15.000 km om året, sparer ca. 2.000 kr. om året, og dette opvejes kun delvis af en højere årlig vægtafgift.

[Skatteministeren]

Hr. Jørgen Tved vil i øvrigt kunne få nogle meget udførlige oplysninger om de økonomiske fordele, der netop på grund af afgiftslemper er ved at køre på autogas ved hos Oliebranchens Fællesråd at rekvirere en pjece, der i øvrigt hedder »Skift til autogas, og styr uden om udgifterne«.

Jeg må altså fastslå, at udgifterne direkte favoriserer de biler, der kører på autogas, og når der er færre nu end tidligere, der kører på autogas, skyldes det en række andre faktorer end de rent afgiftsmæssige.

Jørgen Tved (FK):

Jeg sidder med nogle oplysninger fra Kosangas i Køge, der siger lidt andet end det, ministeren her har fortalt. Heri lægger man netop skylden for faldet i salg af autogas og hermed faldet i antallet af biler, der bruger denne meget miljøvenlige energiform, på de højere afgifter. Det er rigtigt, at der er en prisforskel i kraft af den lidt mindre afgift, men ministeren var jo selv inde på, at den i hvert tilfælde i nogen grad bliver modvirket af en højere vægtafgift, og når regnestykket derfor skal gå op, er der måske alligevel en sammenhæng mellem skattepolitikken og faldet i antallet af brugere på dette område.

Hvis ministerens oplysninger er bedre og mere korrekte end mine, vil han så sammen med miljøministeren slå et slag for, at flere bilister bruger den for miljøet bedste og mest miljøvenlige energiform, således at vi også på den måde kan få et renere miljø?

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg har ikke noget kendskab til de beregninger, som hr. Jørgen Tved nu omtaler. De faktiske kendsgerninger er, modsat hvad hr. Jørgen Tved siger, at der er tale om en afgiftslempe for dem, der kører på autogas. Af den pjece, jeg omtalte før, fremgår bl.a., at – og lad os tage et helt konkret bilmærke – en Lada 1200 allerede ved en årskørsel på lidt over 12.000 km med fordel kan køre på autogas. Hvis Ladaen kører 20.000 km om året, er besparelsen 1.800 kr. årlig. Ved disse beregninger er der regnet med en investering i gasanlæg på 8.000 kr., en levetid på fem år og en rente på 12 pct., altså absolut skrappe forudsætninger, og alligevel viser det sig, at selv ved et mådeholdent kørselsforbrug er der ganske betydelige fordele forbundet med kørsel på autogas.

Jeg tror, at med de afgiftslemper, der er tale om for autogassen, er det fornuftigt at lade det være op til forbrugerne selv at afgøre, om de vil benytte den ene eller den anden energikilde ved bilkørsel.

Jørgen Tved (FK):

Jeg skal af hensyn til ministerens nattesøvn skynde mig at fortælle, hvad min kilde er, nemlig Motor-magasinet nr. 12 fra den 28. marts 1988.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 847**8) Til forsvarsministeren af:****Jørgen Tved (FK):**

»Kan ministeren bekræfte oplysningerne i pressen om, at forsvaret har indgået aftale med amerikanske piloter, som skal bemande forsvarets F-16 fly, og at disse piloter skal have en årsløn på 900.000 skattefrie kroner?«

Jørgen Tved (FK):

Vi får ofte fra regeringen at vide, at der skal spares, at der skal indskrænkes, og at man skal gøre meget for at holde de offentlige udgifter nede. På den baggrund vil jeg bede ministeren om at demtere forlydender i pressen om, at man har hyret amerikanske piloter til at flyve med forsvarets F-16 fly, og at disse piloter skal have en årsgage på ca. 900.000 kr., hvor danske piloter eksempelvis skal flyve de samme maskiner for ca. 230.000 kr. om året.

Hvis oplysningerne i pressen er rigtige, vil jeg anmode ministeren om at sørge for, at maskinerne bliver på jorden, for så kan man dels spare piloterne, dels falder maskinerne ikke ned.

Forsvarsministeren (Collet):

Til min meget trofaste onsdagsspørger, hr. Jørgen Tved, kan jeg sige, at jeg kan ikke bekræfte de oplysninger, som hr. Jørgen Tved kommer med her.

I anledning af spørgsmålet kan jeg sige, at i det danske flyvevåben har vi faktisk lavet en aftale med det amerikanske flyvevåben om at låne nogle instruktører hos dem, fordi vi selv lider af pilotmangel. Vi har haft en uforudset afgang af piloter til luftfartsselskaberne, og vi er i

[Forsvarsministeren]

den forbindelse i gang med at fordoble uddannelsen af vores flyveelever og behøver som følge deraf lidt ekstra instruktørkapacitet. Jeg kan i den forbindelse endvidere sige, at de amerikanske instruktører indgår ikke i bemanningen, og de skal heller ikke være kampflyvere for forsvaret.

Med hensyn til prisen kan jeg sige, at der er aftalt en samlet pris med det amerikanske flyvevåben, og denne pris bliver beregnet med udgangspunkt selvfølgelig i piloternes lønninger. Der er udetillæg, flyttetillæg, administrationsgebyrer og forskellige andre ting, som indgår i den.

Med hensyn til spørgsmålet om, at de amerikanske piloters lønninger er skattefri, er dette et anliggende imellem den amerikanske stat og de amerikanske piloter.

Jørgen Tved (FK):

Når ministeren siger, han ikke kan bekræfte det, formoder jeg, der også i det ligger, at ministeren ikke kan dementere de forlydender, der har været bragt i Ekstra Bladet eksempelvis fra den 7. april i år, om, at de amerikanske piloter skal have en årsgage på 900.000 kr., som er skattefri i Danmark. Jeg ved ikke, om det er et sikkerhedsspørgsmål. I så fald må jeg naturligvis slå mig til tåls med de oplysninger, ministeren har givet mig.

Men jeg vil godt spørge, om ministeren kan dementere de oplysninger, der har været om disse aflønningsforhold for amerikanske piloter.

Forsvarsministeren (Collet):

Jeg kan sige, at jeg har ikke kendskab til den præcise aflønning, som det amerikanske flyvevåben giver til de amerikanske piloter. Det, som vi har kendskab til, er den samlede pris for hele instruktørpakken, som vi betaler det amerikanske flyvevåben.

Jørgen Tved (FK):

Det må da være forholdsvis enkelt for forsvarsministeren at finde ud af, hvor mange piloter man har hyret. Man kan dividere antallet af piloter op i den samlede sum, som ministeren skal betale til det amerikanske flyvevåben. Derfor må man forholdsvis nemt ved hjælp af en lille lommeregner kunne finde frem til, om oplysningerne i pressen er rigtige.

Forsvarsministeren (Collet):

Hr. Jørgen Tved hørte ikke rigtig efter mit første indlæg, kan jeg høre, for da fortalte jeg, at den samlede pris, som vi fra Danmark betaler til det amerikanske flyvevåben, inkluderer dels piloternes løn, dels udgifter til deres bohave, de kan tage deres familier med, udetillæg, ekstratillæg og administrationsgebyrer til det amerikanske forsvar. Det er let nok at dividere antallet af piloter op i den samlede pris, men derved får vi ikke piloternes løn, og dermed kan vi ikke udlede noget som helst.

Jørgen Tved (FK):

Jeg formoder, at også en dansk pilot skal underholde sin familie af den løn, han får. Det er vel den amerikanske pilot selv, der administrerer sin løn, og hvor stor en familie han skal dække omkostningerne for. Er der tale om sådan en større familiesammenføring? Skal man have dem her i længere tid? Skal de piloter være her i 5 eller 10 år, eller er det noget, der klares på nogle få måneder?

Forsvarsministeren (Collet):

De lønninger, som det amerikanske flyvevåben betaler til de amerikanske piloter, er et amerikansk anliggende, og det kan jeg ikke forstå at hr. Jørgen Tved er så forfærdelig interesseret i. Men med hensyn til, hvor længe disse piloter skal være her som instruktører, drejer det sig om nogle få år, indtil vi får uddannet ekstra piloter. Som jeg nævnte før, har vi fordoblet antallet af flyveelever på vores flyveuddannelse, og det vil sige, at de skal være her et par ekstra år.

Preben Møller Hansen (FK):

Jeg vil gerne spørge forsvarsministeren, om man, når man indleder en forhandling med en anden part om en bestemt udgift, ikke stiller spørgsmål om, hvad udgiften dækker. Det er normalt, når man forhandler med andre for at få det rigtige regnestykke, at man så også får specificeret, hvad omkostningerne i realiteten dækker.

Hvis Forsvarsministeriet ikke har gjort det, må jeg henstille til Forsvarsministeriets forhandlere, at man næste gang giver sig god tid til at undersøge, hvad man egentlig betaler for. Jeg går ud fra, at man har haft disse oplysninger, og derfor må ministeren kunne bekræfte

[Preben Møller Hansen]

det, der har stået i Ekstra Bladet, at man betaler 900.000 kr. til en sådan amerikansk pilot, hvor man kun betaler 240.000 kr. til en dansk.

Ejner Larsen (SF):

Jeg vil godt spørge forsvarsministeren, om det ikke handler om noget helt andet. Det er en kendsgerning, at man ikke har fremmede baser på dansk jord, og dette er en omgåelse af det. Det er et led i en handel med USA, og derfor aflønner man naturligvis ikke fra dansk side piloterne, men har en aftale med USA om at omgå reglen om, at man ikke har fremmede baser på dansk jord.

Forsvarsministeren (Collet):

Først til hr. Ejner Larsen. Der er overhovedet ikke tale om, at vi omgår nogen som helst regler. Vi har brug for uddannede instruktører til at uddanne vores flyveelever. I den anledning har vi lavet en samlet pakke, og vi har sagt, at den vil vi betale, og så kommer amerikanerne med deres instruktører. Hvor meget amerikanerne betaler deres piloter i løn, og om de betaler skat eller ej, er udelukkende et anliggende mellem de amerikanske piloter og det amerikanske flyvevåben.

Jørgen Tved (FK):

Ministeren var lidt undrende over for baggrunden for mit spørgsmål. Jeg tager naturligvis regeringens politik meget alvorligt, så baggrunden var naturligvis interessen i at spare på de offentlige udgifter. For at få sat tingene måske helt på plads et sidste spørgsmål: Hvor mange flyveinstruktører er der tale om, og hvor stor en samlet sum skal bruges til disse instruktører?

Forsvarsministeren (Collet):

Med hensyn til at spare på de offentlige udgifter har jeg en fornemmelse af, at hr. Jørgen Tved og jeg nok ikke er helt enige om, på hvilket område der skal spares her. Det kunne man jo i hvert fald tænke sig.

Med hensyn til det absolutte beløb kan jeg ikke oplyse det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 848

9) Til forsvarsministeren af:

Jørgen Tved (FK):

»Kan ministeren oplyse, om forsvaret indkøber brændstof hos oliefirmaet Shell, og i bekræftende fald, om det er i overensstemmelse med de danske beslutninger om at afbryde alle handelsforbindelser med Sydafrika?«

Jørgen Tved (FK):

Fra den danske regering og fra Folketingets side har man taget afstand fra handelssamkvem osv. med Sydafrika, og der er endog kommuner, som har fulgt den danske udenrigspolitik op ved også at afbryde deres forretningsmæssige forbindelser med firmaer, som opretholder forbindelser og interesser i Sydafrika. Det er olieselskabet Shell. Derfor vil jeg vide, om forsvarsministeren har den samme fornuftige indstilling som nogle af landets kommuner, således at man ikke til det danske krigsvæsen køber olieprodukter eller andet brændstof fra netop oliefirmaet Shell.

Forsvarsministeren (Collet):

Til hr. Jørgen Tved kan jeg oplyse, at forsvaret indkøber brændstof, og den måde, vi gør det på, er, at vi indkøber det ved licitationer gennem Statens Brændselsindkøb. Her vælger vi selvfølgelig den billigste tilbudsgiver, som kan opfylde vores leveringsbetingelser, og det svarer meget, hvilket selskab vi i denne forbindelse anvender, men i nogle situationer anvender vi Shell.

Vi er naturligvis i tæt kontakt med Industriministeriet om disse forhold. Det er dem, der administrerer loven om handel med Sydafrika, og vi sikrer os på alle måder, at vi er fuldt i overensstemmelse med landets love på dette område, og vi kan altså slå fast, at forsvaret handler præcis i overensstemmelse med dansk politik i Sydafrikaspørgsmålet.

Jørgen Tved (FK):

Nu fik jeg oplyst, at det sker på baggrund af en tilbudsgivning, og så vil jeg godt spørge: Er det sådan, at forsvaret p.t. udelukkende bruger olie fra Shell, eller er der andre firmaer inde i billedet? Jeg vil også gerne vide, hvor tit oliefirmaerne skal forny deres tilbud, og hvor tit har man muligheder for at skifte leverandør?

Forsvarsministeren (Collet):

Jeg har ikke præsent, præcis hvor mange ordrer om leverancer til forskellige selskaber forsvaret giver, men det varierer ganske meget, og som jeg nævnte i min indledning, så anvender vi altså også Dansk Shell som leverandør i visse situationer, men det varierer som sagt meget på baggrund af pris og leveringsbetingelser.

Jørgen Tved (FK):

Et sidste spørgsmål, hr. minister: Finder ministeren ikke, at det er en underlig dobbeltmoral, der kommer til udtryk, når man fra Folketingets side og fra de danske myndigheder siger: Afbryd forbindelserne med apartheidstyret i Sydafrika – og så samtidig understøtter forskellige forretningsforetagender, der faktisk ved deres tilstedeværelse i Sydafrika understøtter apartheidpolitikken?

Forsvarsministeren (Collet):

Det er jo lige det, der er sagen, at A/S Dansk Shell er et dansk aktieselskab, som ikke handler med Sydafrika, og som følge deraf er der ingen problemer i det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 832**10) Til justitsministeren af:****Kaj Poulsen (S):**

»Vil ministeren oplyse baggrunden for, at han har givet ca. 1.000 dispensationer fra kravet om asbestfrie belægninger i automobiler?«

Skriftlig begrundelse

Ministerens dispensationer til automobilbranchen fra det generelle forbud mod at bruge asbestholdige friktionsbelægninger i automobiler er på baggrund af regeringens tidligere tilkendegivelser på dette område meget overraskende.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Spørgsmålet er, om vi har givet et antal dispensationer i forbindelse med bestemmelsen om, at vi nu skal have for nye bilers vedkommende asbestfrie bremses. Det har vi, også i et antal, der overstiger det, hr. Kaj Poulsen har nævnt i sit spørgsmål, men jeg må nu sige, at

dispensationerne er givet i nøje overensstemmelse med en dispensationsordning som aftalt med begge arbejdsmarkedets parter.

Sagen er den, at et flertal i Folketinget i 1986 pålagde regeringen at udarbejde en handlingsplan for et asbestfrit Danmark, og som led i dette udsendte Justitsministeriet den 2. oktober 1987 en meddelelse, hvorefter en række køretøjstyper ved første registrering den 1. april 1988 eller senere skal være forsynet med asbestfri belægninger.

Det gav anledning til en række henvendelser fra importørerne om at få dispensation. Det er jo ikke så mærkeligt, at der kom sådanne ansøgninger, fordi vi ved, at der er biltyper, der ikke kan indrettes til asbestfri belægninger. Men i denne anledning blev der afholdt et møde i Arbejdsministeriet med deltagelse af arbejdsmarkedets parter. Der blev opnået enighed om retningslinierne for, hvordan man skulle give dispensationen for de importører, der i særlig grad var kommet i klemme.

Det, der er grundbetingelsen for at give dispensation, er, at det er køretøjer, der er indført i landet inden den 5. oktober 1987, eller hvor der er givet bindende ordrer inden dette tidspunkt.

I tiden efter 1. marts 1988 har Justitsministeriet som nævnt modtaget en række dispensationsansøgninger, og de er blevet behandlet nøje i overensstemmelse med retningslinierne i dispensationsordningen af 1. marts 1988, den, der blev truffet efter aftale med arbejdsmarkedets parter, og vi vil fortsat holde forbindelsen til arbejdsmarkedets parter i forbindelse med dispensationer.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret. Jeg kan da også sige, at jeg efter at have stillet spørgsmålet har haft lejlighed til at se på de regler, der er udformet. De går på, at importøren skal forsyne bilen med asbestfri belægninger på baggrund af en liste, der er udsendt som en kopi af den svenske liste om asbestfri belægninger, hvis bilen er opført deri at kunne køre med asbestfri belægninger. Hvis den ikke står der, skal man prøve to belægninger, et dansk og et udenlandsk fabrikat. Set på den baggrund synes jeg, at det er en fornuftig fremgangsmåde, man har fulgt angående de nye biler.

Tilbage står, hr. minister, at vi har 2 millioner gamle biler i Danmark, som endnu ikke er om-

[Kaj Poulsen]

fattet af disse regler. Jeg vil gerne spørge ministeren, om han vil foranledige, at den samme fornuftige fremgangsmåde, som er aftalt mellem parterne, vil blive gældende for de ældre biler i Danmark, således at vi på kort sigt kan blive fri for dette giftige stof i vores biler.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det glæder mig, at hr. Kaj Poulsen og jeg er enige om, at vi her har anvendt en fornuftig og rimelig fremgangsmåde over for det krav, der er stillet til nye biler.

Det, hr. Kaj Poulsen derefter spørger om, er: Hvis og når vi nu skal videre med hensyn til de biler, der kører her i landet, og give forordninger om dem, vil man så også tage en drøftelse med arbejdsmarkedets parter? Sådant forstod jeg spørgsmålet, og dertil vil jeg gerne sige, at det vil vi gerne.

Dohrman (FP):

Her på det sidste er der kommet flere udtalelser fra forskellige importører – og også en fra en civilingeniør fra Teknologisk Institut – der har gjort opmærksom på, at de nye asbestfrie bremsere er meget sikkerhedsfarlige.

Jeg vil spørge ministeren, om han vil holde ekstra godt øje med antallet af eventuelle ulykker, som skyldes asbestfrie bremsere. Det er mit indtryk, at Folketinget nok har vedtaget noget, som ikke er gennemprøvet, og man kan vel næsten sige, at det er lige så farligt, at folk bliver kørt ned, som at de får ødelagt lungerne og forskellige andre ting på grund af asbest, som det var fremme i debatten her i Folketinget. Mit spørgsmål til justitsministeren går altså på, om ministeren vil holde ekstra godt øje med de nye bremsere, således at vi undgår, at der sker nogle unødige ulykker.

Kaj Poulsen (S):

Det andet svar, ministeren gav mig, var jeg knap så tilfreds med som det første. Det, der var baggrunden for mit spørgsmål, var et ønske om, at regeringen kunne tilkendegive, at man kunne følge de samme afprøvningsregler, som er gældende for nyere biler.

Det er sådan, at den svenske liste, som ministeren henviser til i sit reglement, også omfatter gamle biler, og vi ved, at man på en række værksteder rundt om i landet automatisk udskifter asbestbelægninger med asbestfrie be-

lægninger, når de alligevel skal udskiftes. Baggrunden var, at jeg ønskede en tilkendegivelse fra regeringen om, at man vil benytte den samme fornuftige fremgangsmåde, som man har benyttet ved de nye biler, og ikke, om man vil optage forhandlinger. Det ved vi, det gør regeringen altid i disse sager, men vi vil gerne have regeringens tilkendegivelse af, hvad der skal komme ud af det.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg mener ikke, at jeg på dette tidspunkt og i forbindelse med dette spørgsmål, der drejer sig om noget andet, skal komme med tilkendegivelser. Jeg synes selv, at det er imødekomment at sige, som hr. Kaj Poulsen sagde, at der kører biler, hvoraf nogle ikke vil kunne skifte til belægninger, andre kan.

Det, jeg forstår at hr. Kaj Poulsen er interesseret i, er at nå frem til en ordning, når der skal ske udskiftninger af bremsere på de ældre biler og det kan foretages, at det så bliver asbestfrie bremsere.

Det er i og for sig det emne, jeg sagde vi ville tage op til drøftelse nu. Nu har vi klaret første led af handlingsplanen, de nye biler. Om det andet led synes jeg det ville være forkert, hvis jeg forudskikker et resultat af de drøftelser, vi skal have. Derfor synes jeg, at det er rigtigt og positivt, at vi kan sige, at vi tager det op på dette her tidspunkt i en forhandling med arbejdsmarkedets parter.

Til hr. Dohrman vil jeg sige, at man jo ikke kommer uden om, at asbestbremserne, hvis jeg må kalde dem det, havde en god bremseevne, og at det også er sådan, at det kun er for nogle typer, vi kan sige, at vi skal gå over til asbestfrie bremsere. På andre, navnlig de større biler, vil vi betragte det som farligt, hvis vi gjorde det, fordi bremseevnen efter vores opfattelse efter det, vi har undersøgt indtil nu, ikke ville være tilstrækkelig. Vi vil fortsat interessere os stærkt for, hvordan de asbestfrie bremsere virker, for jeg er enig i den opfattelse, at vi ikke kan risikere af hensyn til færdselssikkerheden, at bremseevnen på nogen måde bliver nedsat.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 841

11) Til *justitsministeren* af:

Korneliusen (S):

»Vil ministeren tage initiativ til at sikre en modernisering af politiets radiomateriel?«

Skriftlig begrundelse

Dansk Politiforbund har gentagne gange påvist, at politiets radiomateriel er utidssvarende. Det fører til hyppige radiosvigt og fare for menneskeliv. Senest har politiforbundets afdelinger i Nordsjælland, Køge og Roskilde gennemført en undersøgelse af materiellet, der viser, at der over en periode på 3 måneder har været over 200 tilfælde, hvor radioudstyret har svigtet. På denne baggrund ønskes oplyst, om ministeren har planer om at sikre moderniseringen af politiets radioudstyr.

Korneliusen (S):

I et antal politikredse rundt om København har der været gennemført en undersøgelse om politiets radiomateriel inden for det sidste halve års tid.

Det er sjældent, at denne etatsorganisation udtrykker sig meget kraftigt om deres tjenestevilkår. Så meget desto mere opmærksomhed vækker det, når der kommer en ret præcis beskrivelse i denne forbindelse af radiomateriellet. Jeg skal tillade mig at citere fra en pressemeddelelse, som blev udsendt af Dansk Politiforbunds 3. valgkreds onsdag den 6. april 1988, disse stærke ord:

»Årsmødet udtaler en totalt manglende forståelse for, at det danske politi fortsat skal arbejde med forældet og utidssvarende radiomateriel, således at vi ikke på en rimelig måde kan leve op til befolkningens forventninger om et velfungerende politi.«

Det blev i Berlingske Tidende torsdag den 7. april 1988 debatteret under overskriften: »Gamle politiradioer skaber fare for menneskeliv«, og det er så det, undersøgelsen debatterer.

I tillæg til den skriftlige begrundelse for spørgsmålet vil jeg oplyse justitsministeren om, at man kan selvfølgelig altid sige, at et forbund har en vis interesse i at promovere egne synspunkter.

I den aktuelle situation vil jeg gerne oplyse justitsministeren om, at jeg rent faktisk har haft den oplevelse at tilbringe 16 timer i en patruljevogn i det nævnte område og derfor ser frem til ministerens svar.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Jeg vil gerne takke hr. Korneliusen for meget positive bemærkninger om at få forbedret radiomateriellet, for jeg deler den opfattelse, der også er blevet citeret fra Politiforbundet, at det i dag ikke er tilfredsstillende. Det er for politiets arbejde nødvendigt, at man har moderne og velfungerende radiomateriel. Der er mangler med hensyn til rækkevidden og med hensyn til aflytning. Det er særdeles uheldigt, at man kan aflytte den radiokommunikation, der er inden for politiet. Det er ulovligt at gøre det ganske vist, men der er desværre mange beviser på, at det sker alligevel.

Det er ikke nogen ny sag, for det blev afsløret, synes jeg, da vi havde terrorhandlingen i 1985, at der er noget, der ikke er tilfredsstillende med hensyn til radiomateriellet, også ude i politikredsene, som hr. Korneliusen nævner det. Vi har foretaget udbedringer på den måde, man kunne gøre det i mellemtiden, men det, det drejer sig om, er at foretage en meget stor investering af et helt nyt radiosystem. Jeg vil tro, den drejer sig om ca. et par hundrede millioner kroner.

Jeg har bedt rigspolitichefembedet om at fremskynde planerne om disse moderniseringer. Vi fik sidste efterår en foreløbig redegørelse for, hvor langt man var nået, men jeg mente ikke, det endnu var egnet til en ansøgning. Der er en række komplicerede ordninger, der skal ind, man skal også vælge, hvilket system det skal være, men jeg kan sige, at jeg mener, at i forbindelse med bidraget til finanslovsforslaget for 1989 vil rigspolitichefen kunne fremkomme med et detaljeret forslag, således at vi kan få gang i denne omfattende sag. Det vil vare nogle år at få det installeret, der skal også rejses master osv., men jeg mener altså, at vi i næste finansår kan komme med en bevillingsansøgning, så vi kan påbegynde denne store og omfattende forbedring af radiomateriellet.

Korneliusen (S):

Jeg skal takke for ministerens svar og forstår nu, at det må afvente finansloven 1989.

Jeg skal tillade mig at citere fra et brev, jeg har modtaget fra justitsministeren den 1. juli 1987, efter at jeg havde delagtiggjort justitsministeren i mine oplevelser i patruljevognen en sommernat i Nordsjælland. I brevet pegede jeg bl.a. på de problemer, som jeg selv havde ob-

[Korneliusen]

serveret i den forbindelse, og da havde jeg en venlig korrespondance med justitsministeren. Det sidste brev, jeg modtog fra justitsministeren, munder så ud i følgende:

»Lige efter sommerferien . . .« og det må vel være sommerferien 1987 trods alt, » . . . agter jeg derfor at forelægge en samlet plan for de nødvendige initiativer for de bevilgende myndigheder. Jeg har med henblik herpå bedt rigspolitichefen om hurtigt at færdiggøre en redegørelse for de tekniske problemer og vurderinger, der knytter sig til de nødvendige moderniseringer«.

I forlængelse af det vil jeg gerne spørge justitsministeren: Hvad er det, der har ændret justitsministerens opfattelse, så det altså nu ikke bliver efter sommerferien 1987, men efter sommerferien 1988?

Jeg så vil til sidst spørge: Finder justitsministeren ikke i en situation, hvor der rent faktisk er tale om dels politiets sikkerhed, men selvfølgelig også befolkningens sikkerhed, og hvor det kan dokumenteres, at det har kostet menneskeliv, at vi i fællesskab bør rykke denne sag frem? Vel er 200 mio. kr. mange penge, men der er jo ingen, der siger, hr. justitsminister, at alle 200 mio. kr. skal anvendes på én gang.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er fuldstændig rigtigt selvfølgelig, at jeg skrev til hr. Korneliusen på den måde. Derfor henvendte jeg mig også til rigspolitichefen og fik, som jeg nævnte, en foreløbig indstilling. Jeg tror, det var i september sidste år. Når jeg ikke mente, den var egnet til at gå til finansudvalget med, skyldtes det først og fremmest, at jeg mener, at den ikke var specificeret nok med hensyn til typevalg og lign., altså den teknik, der skulle udarbejdes, til, at jeg på det grundlag kunne fremsende en ansøgning. Derfor har der været arbejdet videre med sagen i mellemtiden. Det bliver der altså også nu, og derfor mener jeg, at det er rigtigt, at vi nu kommer på selve finansloven med en ansøgning.

Som det fremgik af mit forrige svar, deler jeg helt den opfattelse, at det er nødvendigt at få bedre materiel, men jeg mener altså hellere, vi må få en stor samlet modernisering, der er holdbar, så vi ikke skal udskifte lige med det samme, i stedet for at foretage nogle, lad mig så sige mindre reparationer. Det er ikke nogen enkel og let sag at finde frem til det bedste og det

mest sikre system i dag, og jeg går ud fra, at vi er enige om, at det er af stor betydning, at vi får det.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Henning Nielsen: spm. nr. S 637

Glistrup: spm. nr. S 639

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 703-706 og 789

Tommy Dinesen: spm. nr. S 719, 742, 769, 780 og 794

Jørgen Tved: spm. nr. S 731 og 732

Jens Thoft: spm. nr. S 735 og 798

Riishøj: spm. nr. S 736

Helge Sander: spm. nr. S 741

Behnke: spm. nr. S 745-747, 753, 802 og 804

Stillinger: spm. nr. S 748

Berlau: spm. nr. S 759

Dorte Bennedsen: spm. nr. S 762

Birgitte Husmark: spm. nr. S 765

Margrete Auken: spm. nr. S 770

Birthe Hansen: spm. nr. S 775 og 776

Merethe Due Jensen: spm. nr. S 781

Sonja Mikkelsen: spm. nr. S 782-786

Poulsgaard: spm. nr. S 787

Breckmann: spm. nr. S 788

Leif Hermann: spm. nr. S 790 og 791

Jørn Jespersen: spm. nr. S 795

Jes Lunde: spm. nr. S 800

Spm. nr. S 637

Til trafikministeren (19/2 88) af:

Henning Nielsen (S):

»Vil ministeren acceptere den nedprioritering af togbetjeningen af den nordlige del af Ringkøbing Amt (Holstebro- og Struerområdet), som er en del af DSB's nye godskøreplan?«

Begrundelse

Vestjylland har de senere år oplevet en kraftig erhvervsudvikling. Der er derfor behov for en øget togbetjening i området både for passagerer og gods.

[Henning Nielsen]

Med de oplysninger om DSB's nye godskøreplan, som er fremkommet, kan man imidlertid frygte, at det er det modsatte, der lægges op til.

Svar (25/2 88):

Trafikministeren (Nør Christensen):

I forbindelse med den nye godstogskøreplan, DSB iværksætter den 29. maj 1988, sker der ikke en nedprioritering af godstogsbetjeningen i den nordlige del af Ringkøbing Amt.

Den nye godstogskøreplan bygger på direkte kørsel mellem 11 centre. Eventuel videredistribution sker fra disse 11 centre.

I Ringkøbing Amt etableres Herning som center.

Mellem centrene køres hele tog eller vogngrupper. Ved denne omlægning undgås tidkrævende omrangering på færgestationerne i Korsør og Nyborg samt på rangerbanegårdene i Fredericia og Århus.

Tidsgevinsten betyder hurtigere forbindelser mellem centrene og forbedrede videreførelser derfra. Dette gælder også Ringkøbing Amt, inklusive Holstebro- og Struerområdet.

Spm. nr. S 639

Til *skatteministeren* (22/2 88) af:

Glistrup (FP):

»Hvilken syg forklaring har ministeren på, at det ikke skulle være en overtrædelse af Danmarks EF-forpligtelser, når der skal svares kartoffelafgift af realkreditlån i en tysk ejendom, hvor tilsvarende lån i en dansk ejendom går fri for afgiften?«

Begrundelse

Kartoffelafgiften er som bekendt – både ud fra et retfærdsmæssigt og et teknisk synspunkt – det værste makværk, som det danske Folketing nogen sinde har præsteret.

Ud fra deisen, at lidt også har ret, bevæger spørgeren sig alligevel i småtingsafdelingen. Det strider i alt fald klart mod EF-forpligtelsernes ånd at behandle låntagere i de andre EF-lande værre end låntagere i Danmark. Når en dansker er kreditor, sker det da heller ikke. Hans renteindtægt fra udlandet indgår fuldt ud til reduktion af kartoffeltilsvaret på linje med indenlandske renteindtægter. Efter skattemyn-

dighedspraksis gælder det modsatte om renteudgiften. Spørgeren håber, at ministeren i sit svar vil mande sig op til at redressere denne fejl eller i det mindste meddele, at ændring vil finde sted, når realkrediten er blevet EF-liberaliseret, hvilket som bekendt skal ske senest i 1989.

Svar (29/3 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Renteafgiftsloven er formet over det princip, at der skal betales renteafgift i det omfang, summen af den afgiftspligtiges samlede renteudgifter overstiger summen af de samlede renteindtægter. Enkelte i loven nærmere anførte lånetyper er helt afgiftsfritaget, herunder realkreditlån ydet af visse institutter, hvis virksomhed er reguleret ved dansk lovgivning.

Jeg må forstå det stillede spørgsmål således, at spørgeren finder, at det strider mod Danmarks EF-forpligtelser, at alene realkreditlån ydet af institutter omfattet af dansk lovgivning er afgiftsfritaget.

Jeg deler ikke denne opfattelse.

Danmarks EF-forpligtelser på skatte- og afgiftsområdet fremgår af EØF-traktatens artikel 95-99. Disse regler opstiller alene begrænsninger for medlemsstaternes valg af indirekte skatter, og reglerne berører ikke renteafgiftsloven.

Som medlem af EF har Danmark en generel forpligtelse til at undgå konkurrencefordrejende foranstaltninger. Denne forpligtelse begrænses af medlemsstaternes ret til individuelt at bestemme over den direkte beskatning.

Hr. Glistrup er i begrundelsen for sit spørgsmål inde på, om jeg vil ændre renteafgiftsloven på det nævnte punkt, når realkrediten er blevet EF-liberaliseret, hvilket skal være gennemført senest ved udgangen af 1989.

Reglerne herom fremgår af direktiv 77/780 EØF. Direktivet behandler kreditinstitutternes adgang til frit at etablere sig i medlemsstaterne. Direktivets gennemførelse vil nødvendiggøre en ændring af lov om realkreditinstitutter, hvortil renteafgiftsloven henviser.

Jeg er opmærksom på de problemer, renteafgiftsloven kan medføre for udenlandske realkreditinstitutter, der yder lån fra hjemlandet til danskere, men jeg finder ikke, at tiden er inde til korrektioner på dette område.

Spm. nr. S 703

Til *justitsministeren* (7/3 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»På hvilken måde kan det sikres, at politibetjente kan legitimere sig, uden at der kan drages tvivl om, at det er en politibetjent?«

Begrundelse

Det tragiske mord på en politibetjent i civil og den efterfølgende dom over morderen efterlader forhold, som det kan være svært for politibetjente at forrette tjeneste under. Ethvert fysisk angreb på en betjent, der er i færd med at udføre sin pligt, bør resultere i skærpet straf. Tjenestemandsbegrebet bør have en slags skærpet betydning, når det drejer sig om politifolk, og ministerens holdning hertil bedes oplyst.

Svar (28/3 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Bestemmelserne om polititjenestemænds legitimation findes i Rigspolitechefens Kundgørelse II, nr. 32, af 5. maj 1971.

Det fremgår bl.a. af disse bestemmelser, at politiskiltet er legitimation for, at indehaveren er berettiget til at udøve politimyndighed.

Politiskiltet skal altid medføres, og dette gælder i øvrigt, uanset om tjenesten udføres i uniform. En civil polititjenestemand, der i tjenstligt øjemed retter henvendelse til en person, skal, inden ærindet fremføres, sikre sig, at den pågældende er klar over, at der er tale om en politimand.

Efter min opfattelse bør politifolkene – som det også er forudsat i straffelovens § 119 – have en særlig beskyttelse i strafferetlig henseende. Det er i den forbindelse min vurdering, at ordningen med legitimation af politifolk gennem uniformeringen eller ved anvendelse af politiskilt er bedst mulig. I den forbindelse kan jeg oplyse, at rigspolitechefen for tiden overvejer en mere moderne udformning af politiets legitimationsskilt.

Spm. nr. S 704

Til *justitsministeren* (7/3 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvordan vil ministeren sikre politifolk, så de kan gribe ind over for ulovligheder døgnet rundt uden risiko for at blive skudt andre motiver i skoene end deres pligtopfyldenhed?«

Begrundelse

(Som til spm. nr. S 703).

Svar (28/3 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter min opfattelse er det naturligvis uantageligt, hvis politifolk gennem overfald eller på anden måde hindres i at udføre deres opgaver, og politifolkene bør have en særlig beskyttelse i strafferetlig henseende. Det er i den forbindelse min vurdering, at de gældende bestemmelser i straffeloven – § 119 – giver et tilfredsstillende grundlag for, at domstolene kan tilgodese dette hensyn ved deres stillingtagen til og strafudmåling i de konkrete sager. De nye bestemmelser i retsplejeloven om varetægtsfængsling i grovere voldssager er efter min opfattelse også af væsentlig betydning i relation til ønsket om at give politiet en rimelig beskyttelse.

Politifolkene er til rådighed hele døgnet, og de vil ved udførelse af tjenstlige opgaver i civilt tøj efter reglerne i Rigspolitechefens Kundgørelse II, nr. 32, af 5. maj 1971 skulle legitimere sig ved anvendelsen af politiskilt. Den særlige strafferetlige beskyttelse m.v. af polititjenestemændene gælder også i disse tilfælde. I det omfang det i en konkret situation måtte henstå som tvivlsomt, hvorvidt politimanden har legitimeret sig på en sådan måde, at overfaldsmanden har været klar over, at der var tale om en polititjenestemand, vil dette spørgsmål – som i den konkrete sag, der er henvist til i begrundelsen for spørgsmålet – skulle afgøres af domstolene. Jeg mener imidlertid ikke, at denne sag giver anledning til at ændre de gældende regler på området.

Spm. nr. S 705

Til *justitsministeren* (7/3 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvilke skærpede straffemuligheder ser ministeren bragt i praksis over for personer, der hindrer eller modsætter sig politifolks udøvelse af deres pligt?«

Begrundelse

[Pia Kjærsgaard]

(Som til spm. nr. S 704)

Svar (28/3 88):**Justitsministeren** (Ninn-Hansen):

Det fremgår bl.a. af bestemmelserne i straffelovens § 119, at den, som med vold eller trussel om vold overfalder nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet, eller som søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling, straffes med hæfte eller med fængsel i indtil 6 år, ved formildende omstændigheder med bøde.

Det fremgår endvidere af den nævnte bestemmelse bl.a., at den, der i øvrigt lægger nogen af de nævnte personer hindringer i vejen ved udførelse af deres tjeneste eller hverv, straffes med hæfte eller bøde eller ved skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 måneder.

Det vil endvidere i forbindelse med udmåling af straf for et forhold, der ikke er omfattet af straffelovens § 119, efter praksis normalt blive anset for en skærpende omstændighed, at det påhvilede den forurettede at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv.

Efter min opfattelse bør politifolk have en særlig beskyttelse i strafferetlig henseende, og det er min vurdering, at de gældende bestemmelser i straffeloven giver domstolene et tilfredsstillende grundlag for, at dette hensyn kan blive tilgodeset i forbindelse med vurderingen af og strafudmålingen i de konkrete sager.

Spm. nr. S 706Til *justitsministeren* (7/3 88) af:**Pia Kjærsgaard** (FP):

»Er det korrekt, at bilister, der har fået frataget kørekortet på grund af spirituskørsel, kan få teori- samt køreprøve på statens regning?«

Begrundelse

Ifølge en kørelærers udtalelser til B.T. den 5. marts 1988 betales generhvervelse af kørekort af det offentlige, efter at dette har været frataget på grund af spirituskørsel.

Såfremt disse oplysninger er rigtige, bedes reglerne ændret af ministeren.

Svar (29/3 88):**Justitsministeren** (Ninn-Hansen):

Efter færdselslovens § 125, stk. 1, frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, såfremt en person har gjort sig skyldig i spirituskørsel. Frakendelsen sker som hovedregel ubetinget, jf. bestemmelsens stk. 2.

Efter færdselslovens § 60, stk. 2, kan førerretten efter frakendelsestidens udløb kun generhverves, såfremt en orienterende køreprøve består. Ved kørekortbekendtgørelsens § 51, stk. 2, er det bestemt, at der for orienterende køreprøver betales et gebyr på 450 kr. Dog er den første orienterende køreprøve gebyrfri.

Justitsministeriet kan således bekræfte, at den første orienterende køreprøve i forbindelse med generhvervelse af førerretten efter spirituskørsel – på samme måde som den første orienterende køreprøve i andre tilfælde – er gebyrfri.

Bestemmelsen om, at orienterende køreprøve altid skal aflægges ved generhvervelse af førerretten efter frakendelse i forbindelse med spirituskørsel, kom ind i færdselsloven ved lov nr. 261 af 9. juni 1971. Indtil da afgang kravet om orienterende køreprøve af, om en nærmere undersøgelse af karakteren af den pågældendes kørsel kunne antages at skabe begrundet tvivl om den pågældendes kørefærdighed, kendskab til køretøjet og dets behandling samt til færdselsreglerne. Der var således – uafhængigt af selve spørgsmålet om spirituskørsel – tale om en konkret begrundet vurdering af, hvorvidt den pågældende fortsat opfyldte betingelserne for at have kørekort.

Efter bemærkningerne var 1971-loven begrundet i ønsket om en administrativ forenkling ved at fritage politiet for at skulle foretage en konkret vurdering af kørslen i det enkelte tilfælde, ligesom det generelle krav om orienterende køreprøve tilsigtede at klargøre retstilstanden over for de domfældte.

Spm. nr. S 719Til *miljøministeren* (10/3 88) af:**Tommy Dinesen** (SF):

»Agter ministeren at følge A/S Storebæltsforbindelsens anmodning om at kunne bruge udenlandske sandsugerfartøjer med udenlandsk besætning?«

[Tommy Dinesen]

Begrundelse

Ifølge en henvendelse til samtlige folketingsmedlemmer fra De Danske Sandsugerederier har A/S Storebæltsforbindelsen nu ansøgt om at måtte bruge udenlandske sandpumpere, hvilket må siges at være forbavsende, eftersom politikerne har bedyret adskillige gange, at der skulle bruges dansk arbejdskraft ved byggeriet af en eventuel fast forbindelse over Storebælt.

Nu ser man som noget af det første, der sker, at A/S Storebæltsforbindelsen forsøger at få udenlandske skibe og søfolk til byggeriet. Hvis man skal have en fast forbindelse, skal det være dansk arbejdskraft, der skal bruges.

Da det drejer sig om mindst 7 mio. m³, der skal bortgraves, vil det give rederierne gode muligheder for at anskaffe det skibsmateriel, der skal til, hvis ikke det haves i forvejen. Det ville være rart, om A/S Storebæltsforbindelsen levede op til det, som politikerne har lovet.

Svar (5/4 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg skal henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 726 stillet af Kirsten Madsen (FP). (Sp. 9248).

Spm. nr. S 731

Til *justitsministeren* (11/3 88) af:

Jørgen Tved (FK):

»Er det foreneligt med dansk lovgivning om forbud mod handel med Sydafrika og Namibia, at et medlem af Folketinget forhandler fiskeri-aftaler mellem Namibia og Færøerne?«

Svar (28/3 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter praksis under hjemmestyreordningen indhentes hjemmestyrets accept, inden love sættes i kraft på Færøerne. Lovgivningen om Sydafrika og Namibia blev i efteråret 1986 af rigsombudsmanden på Færøerne forelagt for Færøernes landsstyre med henblik på gennemførelse af tilsvarende regler på Færøerne. Et lovforslag herom opnåede imidlertid ikke flertal i Lagtinget, og der er således ikke indført regler på Færøerne svarende til bl.a. loven om forbud mod handel med Sydafrika og Namibia.

Det pågældende folketingsmedlem har derfor ikke overtrådt noget forbud ved de førte forhandlinger om færøsk fiskeri og landing af fangst i Namibia.

Spm. nr. S 732

Til *justitsministeren* (11/3 88) af:

Jørgen Tved (FK):

»Kan ministeren oplyse, om det er i overensstemmelse med dansk lov om forbud mod handel med Sydafrika, når det ifølge Børsen fra den 4. marts 1988 blev oplyst, at bestyrelsesformand K. K. S. Stimpson har aflagt en beretning til Københavns Fondsbørs?«

Svar (28/3 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har i anledning af det stillede spørgsmål indhentet en udtalelse fra Industriministeriet. Det fremgår af Industriministeriets udtalelse, at United Plantation Africa Ltd. ikke er noteret på Københavns Fondsbørs.

Det fremgår endvidere, at det børsnoterede selskab International Plantation and Finance Ltd., Bahama, ejer aktier i United Plantation Africa Ltd. Børsnoterede selskaber er pligtige til at fremsende beretning til Fondsbørsen. Det er efter det oplyste endvidere sædvanligt, at der fremsendes beretning til Fondsbørsen for ikke børsnoterede selskaber, som har økonomisk tilknytning til børsnoterede selskaber.

Industriministeriet har endelig oplyst, at fremsendelse af en beretning eller anden information hverken er i strid med bestemmelserne i lov nr. 289 af 4. juni 1986 om forbud mod handel med Den Sydafrikanske Republik og Namibia eller bestemmelserne i lov nr. 243 af 6. juni 1985 om forbud mod nye danske investeringer m.v. i Sydafrika og Namibia.

Spm. nr. S 735

Til *skatteministeren* (14/3 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil skattevæsenet give dispensation fra momsreglerne, således at idræts- og spejderorganisationer, der deltager i indsamling til genbrug, uden toldvæsenets indblanding kan benytte momsfratagne firmabiler hertil?«

[Jens Thoft]

Begrundelse

Toldvæsenet i Svendborg har sat stop for firmaers udlån af momsfrigatte varebiler på gule plader til spejder- og idrætsorganisationernes indsamlinger af bl.a. brugte aviser, flasker og lign.

Denne prioritering af ressourcerne forekommer mildt sagt uhensigtsmæssig. Toldvæsenet må have større momsforbrydere at kaste sig over end disse firmaer, der støtter formål, som i enhver henseende er særdeles samfundsnyttige.

Svar (29/3 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg kan oplyse, at momsreglerne for varebiler under 3 tons totalvægt afhænger af bilens anvendelse.

Hvis bilen udelukkende anvendes i virksomheden, er der fradragsret for momsen på anskaffelsen. Anvendes bilen også til andre (private) formål, er der ikke fradragsret.

Momsen på driften af bilen kan til gengæld trækkes fra i begge tilfælde.

Udlån eller anden privat anvendelse af bilen må ikke finde sted, hvis momsen ved anskaffelsen er trukket fra.

Toldvæsenet har fulgt de gældende regler. Jeg er imidlertid enig med spørgeren i, at indsamling af brugte aviser, flasker og lign. er et samfundsnyttigt formål, der er værd at støtte.

Derfor har jeg truffet afgørelse om, at virksomheder kan udlåne firmabiler til idræts- og spejderorganisationer i forbindelse med indsamlinger til genbrug, uden at det får konsekvenser for momsfradraget.

Spm. nr. S 736

Til *justitsministeren* (15/3 88) af:

Riishøj (SF):

»Hvad kan ministeren oplyse om politiets videre undersøgelser af rejseselskabers ulovlige formidling af rejser til Sydafrika?«

Begrundelse

Justitsministeren har udtalt i et tidligere svar til spørgeren, at politiet arbejder aktivt med sagen om rejseselskabers ulovlige formidling af rejser (tjenesteydelser) til Sydafrika, og at den

videre efterforskning angående andre rejseselskabers aktiviteter forventes afsluttet omkring 1. marts for så vidt angår tiltale. Spørgeren ønsker derfor oplyst, hvor langt politiet er nået.

Svar (30/3 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Politidirektøren i København har over for Justitsministeriet oplyst, at politiet har foretaget yderligere efterforskning vedrørende flere sager om salg af rejser til Sydafrika. Disse undersøgelser er efter det oplyste nu så fremskredne, at der kort efter påske kan tages stilling til spørgsmålet om tiltalerejsning.

Spm. nr. S 741

Til *skatteministeren* (15/3 88) af:

Helge Sander (V):

»Finder ministeren det rimeligt, at en folkedanserforenings 50-års-jubilæumsfest nægtes momsfrigatelse, fordi overskuddet går til foreningens aktiviteter, og er ministeren i benægtende fald parat til at ændre denne administrative praksis?«

Begrundelse

Haderslev og Omegns Folkedanserforening er medlem af en idrætsforening under De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger. Idrætsforeninger får normalt momsfrigatelse, når de arrangerer fester. Det forekommer derfor uforståeligt, at nævnte jubilæumsfest er blevet nægtet denne momsfrigatelse.

Svar (29/3 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Momsloven giver mulighed for at afgiftsfritage arrangementer, hvis overskud fuldt ud anvendes til velgørende eller på anden måde almennyttige formål. Afgrænsningen af formål, der berettiger til momsfrigatelse, er efter praksis ret snæver.

Det er korrekt, at amatøridrætsarbejde anses for at være et sådant formål. Derimod gives der efter fast praksis ikke momsfrigatelse, når overskuddet anvendes til hobbyprægede formål eller til andre formål, f.eks. drift af musikværksteder, kulturhuse og medborgerhuse. Folkedans er heller ikke anset for et almennyttigt formål.

[Skatteministeren]

Det er imidlertid min opfattelse, at folkedans minder meget om amatøridræt. Jeg vil derfor underrette toldvæsenet om, at folkedanserforeninger kan opnå momsfrigtagelse for arrangementer, hvis foreningen er medlem af en idrætsforening.

Spm. nr. S 742

Til *skatteministeren* (16/3 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Hvad er baggrunden for, at Departementet for Told- og Forbrugsafgifter ikke følger Sundhedsstyrelsens og sundhedsministerens anbefaling om at fritage alternative behandlere med registreringsbevis for moms?«

Begrundelse

Det forekommer mærkeligt, at en anbefaling om momsfrigtagelse fra Sundhedsstyrelsen og den daværende indenrigsminister bliver afvist af nævnet vedrørende merværdiafgift.

Anbefalingen blev givet på baggrund af en opfordring fra SF om at undersøge mulighederne for et samarbejde mellem den offentlige sundhedssektor og de alternative behandlere.

Svar (6/4 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Sagen drejer sig om en landsforening for alternative behandlere, der for momsnavnet indbragte en afgørelse fra Tolddepartementet om, at foreningens medlemmer ikke kunne undtages fra momsplichten efter en regel i loven om, at der ikke skal betales moms af »anden egentlig sundhedspleje«.

Sundhedsstyrelsen anbefalede over for momsnavnet momsfrigtagelse, men forklarede samtidig, at de alternative behandleres virksomhed ikke generelt kunne anses for »anden egentlig sundhedspleje«. Nævnet traf herefter afgørelse om, at de alternative behandlere ikke generelt var undtaget fra momsplichten.

Nævnet anfører bl.a. følgende i afgørelsen til foreningen:

»(Medicinaldirektøren) bekræftede, at (den pågældende forenings) registreringsordning beror på selvjustits, og at Sundhedsstyrelsen ikke har nogen direkte kontrolbeføjelser i henhold til sundhedslovgivningen.

På denne baggrund finder nævnet ikke anledning til at ændre departementets afgørelse, idet der lægges vægt på det oplyste om den enkelte beholders forhold efter sundhedslovgivningen.

Det tilføjes, at de enkelte behandlinger kan opnå momsfrigtagelse, såfremt behandlingen sker efter henvendelse fra læge eller hospital.«

Ifølge merværdiafgiftsloven er nævnets afgørelse administrativt endelig, hvorfor jeg ikke kan ændre den.

Spm. nr. S 745

Til *skatteministeren* (16/3 88) af:

Behnke (FP):

»Er det korrekt, når det anføres, at den nye 2,5 pct.s arbejdsmarkedsafgift kan resultere i direkte udbetalinger til udenlandske virksomheder?«

Begrundelse

I en artikel i Erhvervs-Bladet den 10. marts 1988, side 9, anføres det, hvorledes udenlandske virksomheder kan udnytte den nye 2,5 pct.s arbejdsmarkedsafgift til egen vinding, hvis der etableres et transitkontor i Danmark.

De statsautoriserede revisorer beskriver i seneste nummer af Revisor Posten på side 12, hvorledes »virksomheder, der har et negativt bidragsgrundlag, får udbetalt en godtgørelse på 2,5 pct. fra toldvæsenet«, og formulerer således muligheden for, at udenlandske virksomheder kan misbruge systemet.

Spørgeren vil gerne have ministerens svar på, hvorvidt de omtalte eksempler er korrekte, og hvorvidt ministeren agter at gøre noget for at hindre denne trafik.

Svar (29/3 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte, at virksomheder, der har et negativt bidragsgrundlag efter loven om arbejdsmarkedsbidrag, kan få udbetalt en bidragsgodtgørelse på 2,5 pct. af beløbet. Derimod er det ikke korrekt, at udenlandske virksomheder kan misbruge systemet. Godtgørelsen svarer til summen af de arbejdsmarkedsbidrag, der er betalt i tidligere omsætningsled. Disse indgår i prisen på de indkøb, som eksportøren har foretaget. Der er altså ikke tale om, at

[Skatteministeren]

eksportøren stilles bedre end virksomheder i andre omsætningsled, hvor der heller ikke skal svares arbejdsmarkedsbidrag af virksomhedens indkøb.

For så vidt angår udenlandske virksomheders etablering af transitkontorer her i landet mener jeg ikke, at dette vil finde sted i større omfang, i hvert fald ikke med det formål, som angives i spørgsmålet.

Forholdet er jo det, at for en vare, der inkl. arbejdsmarkedsbidraget på 2,5 pct. sælges på det danske marked for 100 kr., skal der ved eksport ikke svares bidrag på 2,5 pct. Varen kan derfor sælges for 97,50 kr. Ønsker den udenlandske virksomhed, at salget ikke går direkte til udlandet, men via et datterselskab (kontor), som etableres i Danmark, må den danske virksomhed fastholde, at prisen herefter ikke længere er 97,50 kr., men 100 kr.

Det udenlandske datterselskab får herefter en godtgørelse på 2,5 pct. af 100 kr., således at den faktisk betalte pris vil svare til den pris, som moderselskabet i udlandet skulle have betalt.

Den udenlandske virksomhed har derfor ingen fordel af den nævnte konstruktion, og for den danske virksomhed er det uden betydning, om salget sker direkte til udlandet eller via datterselskabet (kontoret). I begge tilfælde opnår den danske virksomhed en pris på 97,50 kr.

En undersøgelse foretaget af toldvæsenet tyder da heller ikke på, at der inden for de seneste måneder er oprettet datterselskaber (transitkontorer) i Danmark af udenlandske virksomheder med henblik på opnåelse af en gevinst, som det er anført i spørgsmålet. Det er – også af omkostningsmæssige grunde – usandsynligt, at der vil ske oprettelse af datterselskaber (kontorer) som angivet i begrundelsen til spørgsmålet.

Spm. nr. S 746

Til *finansministeren* (16/3 88) af:

Behnke (FP):

»Er ministeren enig med hovedbestyrelsesmedlem i Det Konservative Folkeparti Kristian Mogensens udtalelse i tv's Søndagsavisen den 13. marts 1988 om, at den offentlige sektor bør reduceres med 40 pct.?«

Begrundelse

Fremskridtspartiet har siden 1973 påpeget

det faktum, at landets økonomi alene kan bedres gennem en reduktion af indkomstskatten. Den reduktion skal finansieres gennem en kraftig reduktion af den offentlige sektor.

I dag skylder Danmark 2 mia. arbejdstimer væk. Selv hvis alle 250.000 arbejdsløse kom i arbejde, ville de hver skulle arbejde gratis i 8.000 timer svarende til 4½ år. Det er selvfølgelig urealistisk. Derfor må der gøres noget med de mere end 800.000 offentligt ansatte, som burde anvende deres tid og viden i den private sektor.

Når Kristian Mogensen som repræsentant for Det Konservative Folkeparti udtaler ønske om en så kraftig reduktion, som 40 pct. (300.000 personer) er, tager vi det som udtryk for en stigende erkendelse, selv i regeringspartiernes rækker, af, at landet ikke længere magter den økonomiske byrde, som de over 800.000 offentligt ansatte repræsenterer.

Spørgeren ønsker derfor ministerens vurdering af den kraftige tilkendegivelse fra Kristian Mogensen, ikke mindst set i lyset af, at udenrigsministeren har bekræftet Kristian Mogensens udtalelse.

Svar (29/3 88):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Det er regeringens målsætning at holde de offentlige udgifter i ro, således at skattetrykket på længere sigt kan nedsættes i takt med udsigterne til, at betalingsbalanceproblemet kan løses.

For statens vedkommende er dette lykkedes for 1982–87. Det har krævet besparelser på 4–5 mia. kr. hvert år. I forbindelse med forberedelsen af finanslovsforslaget for 1989 har regeringen tilkendegivet at ville gennemføre besparelser på en halv snes mia. kr.

Endelig søger regeringen gennem budget-samarbejdet med kommunerne at holde den kommunale udgiftsudvikling i ro, således at de kommunale skatter ikke skal stige yderligere.

Spm. nr. S 747

Til *økonomiministeren* (16/3 88) af:

Behnke (FP):

»Hvad var formålet med Den Internationale Valutafonds nylige besøg i Danmark?«

[Behnke]

Begrundelse

Danmark havde for nylig et besøg fra Den Internationale Valutafond. I dagspressen har regeringen meddelt, at der var tale om et rutinebesøg. I så tilfælde vil spørgeren gerne vide, hvornår Danmark sidst fik et sådant rutinebesøg, og om andre lande også har fået lignende besøg og i givet fald hvilke.

Enhver ved, at landets økonomiske situation er alvorlig ikke mindst i forhold til betalingsbalance og udlandsgæld. Det ville klæde regeringen, om befolkningen fik ren besked og ikke blot et lakeret svar som »her går det godt, fru kammerherreinde«.

Det er hele det danske folk, gældsætningsregeringerne har pantsat til udlandet. Derfor har befolkningen også krav på at få reel besked om, hvad der foregår – ikke mindst set i lyset af, at direktør Ulrik Haxthausen fra IMF for kun 3 uger siden udtalte, at vi er 5 år fra konkursen.

Svar (29/3 88):

Økonomiministeren (Enggaard):

En af Valutafondens hovedopgaver er at overvåge den økonomiske udvikling i de enkelte medlemslande. Denne overvågning finder sted ved de såkaldte artikel IV-konsultationer (benævnt efter den artikel i fondsoverenskomsten, som bestemmer, at disse konsultationer skal finde sted). Konsultationerne indebærer, at et antal medarbejdere fra Valutafonden aflægger besøg i medlemslandene.

Konsultationerne med Danmark i februar 1988 fulgte det almindelige mønster, hvorefter der afholdes konsultationer med medlemslandene ca. 1 gang om året, og var dermed et rutinebesøg. De forudgående konsultationer i 1986 og 1987 fandt sted i henholdsvis januar og februar måned.

Spm. nr. S 748

Til *industriministeren* (16/3 88) af:

Stillinger (SF):

»Agt ministeren at sørge for, at der gives dispensationsmuligheder for optælling af passagerer på færger, hvis der udsendes en teknisk forskrift om en sådan optælling og indrapportering inden afsejling?«

Begrundelse

Der arbejdes i øjeblikket med planer om at lave optælling og efterfølgende rapportering af ombordværende passagerer inden færgets afgang. Dette kan umiddelbart synes at være i orden, men det vil medføre en del problemer for de mindre færgeruter, som i dag foretager billetteringen under turen.

Fartplaner skal omlægges på grund af længe tid i havnene og dermed forøget transporttid og dårligere service, der skal ansættes mere personale, og færgerne skal sandsynligvis ombygges.

Det skal bemærkes, at de fleste mindre færger sejler i beskyttede farvande nær land.

Svar (29/3 88):

Industriministeren (Nils Wilhjelm):

For et passagerskib fastsætter Søfartsstyrelsen det maksimale antal passagerer. Passagerantallet har bl.a. indflydelse på størrelsen af skibets foreskrevne besætning og på krævede redningsmidler.

Søfartsstyrelsen har over for mig oplyst, at man har indledt forhandlinger med erhvervets parter om fastsættelse af en teknisk forskrift for optælling af passagerer, således at sikkerheden bliver tilgodeset i videst muligt omfang samtidig med, at der skabes en for alle parter praktisk anvendelig løsning.

Spm. nr. S 753

Til *justitsministeren* (16/3 88) af:

Behnke (FP):

»Vil ministeren give et skøn over, hvor mange illegale flygtninge der er kommet og kommer til Danmark?«

Begrundelse

Det er løbende muligt at læse beretninger i dagbladene, hvor specielt politifolk beretter om, hvorledes der kommer illegale flygtninge til Danmark, og at politiet kun fanger en brøkdel af det antal, der kommer til landet.

Spørgeren vil derfor gerne have ministerens realistiske vurdering af, hvor mange flygtninge der illegalt kommer til Danmark, og hvilken skæbne der møder dem i Danmark.

Svar (28/3 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Rigspolitechefen, afdeling E, har oplyst, at man i 1987 har pågrebet ca. 700 personer, der kort tid forinden var indrejst over den dansk-tyske landegrænse uden om paskontrollen. For perioden fra 1. januar 1988 til 21. marts 1988 udgør det tilsvarende tal ca. 280 personer.

Det er naturligvis vanskeligt at give et skøn over, hvor mange der indrejser uden om paskontrollen uden at blive pågrebet, men rigspolitechefen skønner, at langt den overvejende del af de ulovligt indrejste pågribes kort tid efter grænseoverskridelsen.

Rigspolitechefen, afdeling E, har endvidere oplyst, at der i 1987 er tilbageført ca. 700 personer til Forbundsrepublikken Tyskland i henhold til den dansk-tyske grænseoverløberoverenskomst.

Disse personer er for hovedpartens vedkommende personer, der er pågrebet kort tid efter grænseoverskridelsen.

Endvidere forhandler rigspolitechefen løbende med de tyske myndigheder om tilbagetagelse af ca. 20-30 personer, som de tyske myndigheder ikke umiddelbart har accepteret at modtage i henhold til overenskomsten.

Det kan oplyses, at Justitsministeriet nøje følger udviklingen med hensyn til illegale grænseoverløbere ved den dansk-tyske grænse, og at man i 1987 i samarbejde med rigspolitechefen har taget initiativ til en forøget bemanding af den såkaldte baglandspatrolje, det vil sige den politistyrke, der foretager patruljering i området umiddelbart nord for den dansk-tyske landegrænse, og som især har til opgave at pågribe grænseoverløbere.

Spm. nr. S 759

Til *kultur- og kommunikationsministeren* (17/3 88) af:

Berlau (FK):

»Agter ministeren at tage initiativ til, at senderen ved Hove bliver omstillet således, at danskere også i fremtiden er i stand til at se svensk tv uden at skulle investere i antenneanlæg alene som følge af Hovesenderen?«

Svar (30/3 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Tv-sendestationen er etableret for at forsyne hovedstadsområdet (Frederiksborg, Roskilde og Københavns Amter samt Københavns og Frederiksberg Kommuner) med de danske tv-programmer DR-TV og TV 2. Den »styrke«, tv-senderen har, er helt i overensstemmelse med internationale aftaler og identisk med tilsvarende tv-sendere i for eksempel Sverige og Tyskland.

Det forhold, at vi i Danmark nu for alvor tager UHF-frekvenser i brug, medfører, at en lille del af seerne i stationens dækningsområde ikke mere har et tidssvarende antenneanlæg. Det drejer sig hovedsagelig om seere med eget antenneanlæg, der er udstyret med bredbåndsforstærker. Det er i denne bredbåndsforstærker, problemerne opstår. Det er ved udskiftning af denne, at det igen vil være muligt at modtage de udenlandske eller tilsvarende svage tv-programmer.

Signaler fra Hovesenderen vil kunne modtages uden brug af antenneforstærker inden for stationens normale dækningsområde, hvorfor jeg ikke finder anledning til at tage initiativer til omstilling af senderen.

Spm. nr. S 762

Til *miljøministeren* (17/3 88) af:

Dorte Bennedsen (S):

»Hvad kan ministeren oplyse om anvendelsen af jernhagl i stedet for blyhagl ved jagt i vore Ramsarområder samt ved opdræts- og udsætningsdamme for ænder, som det er påbudt ved bekendtgørelse nr. 653 af 24. december 1985?«

Begrundelse

For at kunne vurdere effekten af den nuværende forsøgsordning med begrænsning af anvendelsen af giftige blyhagl i fuglerige vådområder m.v. vil det være hensigtsmæssigt nu efter to jagtsæsoner at få en sammenstilling af, hvad der måtte være indsamlet af oplysninger om omfanget af anvendelsen af jernhagl. Der tænkes her bl.a. på import- og salgsstatistikker, politimæssige kontroller og feltundersøgelser, der kan belyse fordelingen mellem anvendelsen af jern- og blyhagl i de udvalgte områder såvel som på landsplan.

Svar (29/3 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der oplyser, at styrelsen, før et fyldestgørende svar kan gives, dels må indhente yderligere oplysninger og dels foretage en bearbejdelse af disse.

Jeg vil hurtigst muligt vende tilbage med et endeligt svar på det stillede spørgsmål over for Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spm. nr. S 765

Til *trafikministeren* (18/3 88) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvad kan ministeren oplyse om Folketingets mulighed for at lade det såkaldte Søren Tengvad-udvalgs betænkning om en eventuel udvidelse af Helsingørmotorvejen med et 3. spor indgå i vurderingen af, om pengene til et sådant arbejde skal frigives/bevilges?«

Begrundelse

I pressen har der verseret meget divergerende opfattelser af anvendelsen af et eventuelt 3. spor. Der har således været tale om nødspor, busspor, spor til biler med flere passagerer eller til biler uden begrænsning. Det er derfor rimeligt, at Folketinget får mulighed for at vurdere realismen i ovenstående ideer samt får mulighed for at tage stilling til den miljøbelastning, en eventuel stærkt forøget biltrafik vil medføre.

Svar (25/3 88):

Trafikministeren (Nør Christensen):

Den rapport, der tænkes på, må være rapporten »Helsingørmotorvejen M 14, Jægersborg—Isterødvej, vedligeholdelse og udbygning«, der er udarbejdet af teknikere fra Hovedstadsrådet, Hovedstadsområdet Trafikselskab, Københavns Amtskommune, Frederiksborg Amtskommune og Vejdirektoratet.

I rapporten er bl.a. forslag til etablering af et »smalt 6-sporet profil« på strækningen fra Jægersborg til Øverødvej.

Ministeriet har bedt de berørte kommuner om en udtalelse om rapportens forslag til kørebaneudvidelse og har endvidere bedt om en udtalelse fra udvalget om hovedstadsområdets trafik (Søren Tengvad-udvalget).

Ministeriet vil, når samtlige svar er modtaget, tage stilling til sagen.

Såfremt man finder, at der bør ske en udvidelse til 6 spor, vil forslag herom blive indeholdt i et kommende hovedlandevejslovsforslag.

Spm. nr. S 769

Til *arbejdsministeren* (17/3 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil der ikke kunne gives såkaldt mobilitetsfremmende ydelser til en arbejdstager, som flytter til et område, hvor der i forvejen er arbejdsløse inden for vedkommendes branche?«

Begrundelse

I en artikel i B.T. torsdag den 10. marts d.å. omtales en sag om en chauffør fra Skagen, som er flyttet til København, og som af Ankenævnet for Arbejdsløshedsforsikringen har fået afslag på mobilitetsfremmende ydelser. Dette kan medføre arbejdsløshed for den pågældende, hvilket må anses for at være dyrere for samfundet end at give chaufføren den omtalte ydelse.

Svar (5/4 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Det fremgår af begrundelsen, at baggrunden for det stillede spørgsmål er en konkret sag om en chauffør fra Skagen, som har fået afslag på mobilitetsfremmende ydelser.

Jeg har indhentet oplysninger om den konkrete sag. Det er min opfattelse, at der i grundlaget for den trufne afgørelse har indgået oplysninger om faktiske forhold, hvis rigtighed der har været rejst tvivl om. Denne tvivl mener jeg må få til følge, at sagen tages op til behandling på ny. Jeg har bedt Arbejdsdirektoratet om at sørge for, at dette sker.

I øvrigt er det min hensigt at tage de mobilitetsfremmende ydelser op til en generel vurdering.

Spm. nr. S 770

Til *miljøministeren* (18/3 88) af:

Margrete Auken (SF):

»Hvorfor kender de nordiske miljøministre ikke detaljerne i det danske forslag til Londonkonventionen om et globalt forbud mod havafbrænding af kemisk affald?«

[Margrete Auken]

Begrundelse

Under Nordisk Råds session i Oslo 7.-11. marts 1988 kunne den norske miljøvernminister ikke give tilsagn om, at de nordiske lande støtter det danske forslag, da man ikke havde haft lejlighed til at gennemgå detaljerne. Det er derfor fortsat uklart, om forslaget bliver et nordisk forslag og derfor får større gennemslagskraft. Forslaget er for længst fremsendt til Londonkonventionens sekretariat, og det kan derfor undre, at det nordiske samarbejde ikke har været mere effektivt.

Svar (30/3 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Ved dagsordenen af 10. november 1987 (dagsordensforslag nr. D 16) pålagde Folketinget regeringen »i god tid inden mødet i Londonkonventionens videnskabelige gruppe i marts 1988 at fremsende et gennearbejdet forslag om et globalt forbud mod havafbrænding til medlemslandene«.

Miljøstyrelsen har over for mig oplyst, at styrelsens forslag til Londonkonventionens videnskabelige gruppe om et globalt forbud mod havafbrænding samtidig med fremsendelse hertil blev fremsendt til sekretariatet for den nordiske kontaktgruppe mod havforurening (NKH).

Miljøstyrelsen anmodede om, at det danske forslag med henblik på at opnå nordisk enighed blev diskuteret på det førstkommande NKH-møde, der finder sted i dagene 12.-14. april umiddelbart før mødet i Londonkonventionens videnskabelige gruppe.

Da forslaget er baseret på teknisk-videnskabelige forhold, har NKH-kontaktpersonerne formentlig ikke anset dokumentet for velegnet til forelæggelse i detaljer for deres respektive ministre forud for mødet i Londonkonventionens videnskabelige gruppe. Dette svarer da også til det, som den norske miljøvernminister udtalte under Nordisk Råds møde, nemlig at miljøministrene endnu ikke havde haft lejlighed til at tage stilling til detaljerne i forslaget, men at Nordisk Ministerråd er positivt indstillet til det danske initiativ.

Londonkonventionen drøfter forslaget på det konsultative møde i efteråret 1988.

Spm. nr. S 775Til **sundhedsministeren** (21/3 88) af:**Birthe Hansen** (SF):

»Har ministeren til hensigt at kontakte de tre amter, Storstrøms, Roskilde og Frederiksborg, som alle tre har lukket for tilgangen til Gigthospitalet i Skælskør?«

Begrundelse

Spørgeren mener, at den beslutning, som de tre amter har truffet, må være i direkte strid med ministerens ideer og tanker omkring sundhed for alle, når man afskærer hofte- og gigtpatienter fra at få genoptræning.

Svar (30/3 88):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Sundhedsstyrelsen har i anledning af spørgsmålet udtalt, at »det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at der fungerer et fortrinligt samarbejde mellem Gigthospitalet i Gråsten og Skælskør og de amtskommunale sygehuse, som benytter disse hospitaler.

Om de tre ovennævnte amtskommuners benyttelse af Gigthospitalet i Skælskør kan oplyses, at Frederiksborg Amtskommune i forbindelse med revision af amtets visitationsretningslinier i marts 1988 har opretholdt de hidtil gældende retningslinier om, at patienter kan henvises til Gigthospitalet i Skælskør. Henvi- ning skal som hidtil ske gennem overlægerne på reumatologisk afdeling, Centralsygehuset i Hillerød.

I Storstrøms Amtskommune har man ikke benyttet Gigthospitalet i Skælskør siden januar 1981, hvor man fandt ud af, at man havde rigelig sengekapa- citet på de reumatologiske afdelinger på henholdsvis Nykøbing F. og Næstved sygehuse til behandling af gigtpatienter.

I Roskilde Amtskommune udløb aftalen med Gigthospitalet i Skælskør med udgangen af 1987, og amtskommunen besluttede ikke at forny aftalen, men lade den omhandlede patientkategori behandle på egne sygehuse, som begge har ansat en reumatologisk overlæge.«

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens udtalelse og agter ikke at foretage mig videre i sagen.

Spm. nr. S 776Til **socialministeren** (21/3 88) af:**Birthe Hansen** (SF):

[Birthe Hansen]

»Hvad vil ministeren gøre for at genskabe lovmedholdelige forhold i Sikringsstyrelsen?«

Begrundelse

Tilsyneladende lever Sikringsstyrelsen ikke op til sine forpligtelser i henhold til forvaltningsloven, hvis man skal tro på udlægning af sagsgangen, som fandt sted i TV-Avisen søndag den 20. marts 1988.

Heraf fremgik det, at Sikringsstyrelsen begrundede sit afslag på en arbejdsskadeerstatning med, at afslaget blev givet, fordi andre forhold end de arbejdsmæssige kunne være årsag til det pågældende menneskes lidelse. Hvilke andre forhold det så var, fremgik ikke på nogen måde af det skriftlige afslag – klart utilfredsstillende for den berørte person. Ydermere kom samme mangelfulde afslag til at danne grundlag for Den Sociale Ankestyrelses afgørelse, som den berørte person ankede afgørelsen til, desværre med samme negative resultat. Man stadfæstede Sikringsstyrelsens afslag.

Spørgsmålet for spørgeren er, om der ikke her, altså i Den Sociale Ankestyrelse, er tale om en afgørelse truffet på et for den berørte person helt ufuldstændigt og dermed urimeligt grundlag.

Svar (30/3 88):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Det er min opfattelse, at Sikringsstyrelsen behandler arbejdsskadesagerne i overensstemmelse med de krav, lovgivningen stiller til sagsbehandlingen.

I spørgsmålets begrundelse henvises til en konkret sag.

Sikringsstyrelsen har oplyst, at der er tale om en sag, hvor afgørelsen er truffet før forvaltningslovens ikrafttræden.

Allerede på dette tidspunkt var det dog styrelsens praksis at begrunde afgørelserne i arbejdsskadesager, idet det ved afvisninger af denne karakter blev præciseret i afgørelsen, hvilke oplysninger, herunder hvilke lægelige oplysninger, der var lagt til grund for afgørelsen.

Yderligere blev det allerede efter styrelsens daværende praksis præciseret ved afvisning, hvilke oplysninger om ikke-arbejdsmæssige forhold der havde bevirket, at en lidelse ikke kunne anses for arbejdsbetinget.

I den konkrete sag har Sikringsstyrelsen i afvisningsskrivelsen angivet de oplysninger, der blev lagt til grund for afgørelsen, men beklageligvis ikke præciseret de oplysninger, der resulterede i en afvisning. Sikringsstyrelsen har i forbindelse med ombudsmandens behandling af sagen beklaget denne mangelfulde begrundelse, idet det samtidig er præciseret, hvilke oplysninger der resulterede i afvisningen.

Det bør i denne forbindelse tages i betragtning, at der i de fleste afgørelser i arbejdsskadesager indgår et yderst sammensat skøn, bl.a. af lægelig karakter.

Forvaltningsloven har derfor også accepteret, at det ved sådanne afgørelser alene kan kræves, at begrundelsen angiver de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønnet.

Yderligere bør det tages i betragtning, at Sikringsstyrelsen behandler et meget stort antal arbejdsskadesager. Der må derfor ske en afbalancering af hensynet til en ordentlig begrundelse og til en ikke alt for lang sagsbehandlingstid.

Jeg kan oplyse, at Sikringsstyrelsen har nedsat en intern arbejdsgruppe, der skal se på mulighederne for at give en bedre begrundelse i arbejdsskadesagerne.

I begrundelsen for spørgsmålet gives der endvidere udtryk for, at Ankestyrelsen har truffet den endelige afgørelse i sagen på et ufuldstændigt og dermed urimeligt grundlag.

Ankestyrelsen har i denne anledning oplyst, at der i det materiale, der forelå til det pågældende ankemøde, var medtaget de seneste lægelige oplysninger. I den omtalte sag er der tale om et meget omfangsrigt materiale omfattende lægebrev fra indlæggelser, undersøgelser på arbejdsmedicinske afdelinger samt speciallægeerklæring i forbindelse med pensionssag og arbejdsmedicinsk speciallægeerklæring i forbindelse med arbejdsskadesagen.

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at sagen forelå velbelyst til ankemødet.

Under alle omstændigheder agter jeg at drøfte spørgsmålet om begrundelser med såvel Sikringsstyrelsen som Ankestyrelsen.

Spm. nr. S 780

Til *industriministeren* (21/3 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Har ministeren planer om at stille standardkrav til cykler for at sikre sikkerheden mod

[Tommy Dinesen]

brud og lignende, som kan medføre skader for cyklister, og vil ministeren offentliggøre en rapport om specielt Mustang cykler, lavet af Teknologisk Institut?»

Begrundelse

Ifølge Politiken er der lavet en rapport fra Teknologisk Institut, som ikke må offentliggøres, selv om der er påvist tvivl om især styrenes holdbarhed. Enhver kan jo sige sig selv, at et brud på et styr kan få katastrofale følger for cyklister, der oplever en sådan ulykke. Det fremgår af artiklen, at ulykker kun sker ved overbelastning, f.eks. hvis man har en barnestol på styret eller lignende. Da der for øjeblikket er mange forskellige cykler på markedet, burde en afprøvning inden salg være en selvfølge.

Svar (5/4 88):

Industriministeren (Nils Wilhjelms):

Spørgsmålet om en standard for cyklers brudsikkerhed behandles i et standardiseringsudvalg for cykler under Dansk Standardiseringsråd. I udvalget overvejer man muligheden for etablering af en dansk standard for generelle krav til cykler. Industriministeriet ligger ikke selv inde med oplysninger om brud på cykelstel købt i Danmark, men blandt andet på baggrund af de oplysninger, der har været i pressen om knækkede frempinde – som jeg formoder danner baggrund for spørgsmålet – følger jeg udviklingen i dette standardiseringsarbejde nøje.

Spørgsmålet om en eventuel offentliggørelse af Teknologisk Instituts rapport om Mustang cykler har været forelagt Industri- og Handelsstyrelsen, der har udtalt følgende:

»Teknologisk Institut har for FDB udført en undersøgelse af frempinde til Mustang cykler. Undersøgelsen er gennemført i henhold til Teknologisk Instituts almindelige vilkår for rekvirerede opgaver, hvori det klart angives, at Institutet har diskretionspligt, og at rettighederne tilhører rekvirenten. Det er således alene FDB, som kan offentliggøre rapporten.«

Jeg kan henholde mig til denne udtalelse.

Spm. nr. S 781

Til *socialministeren* (22/3 88) af:

Merethe Due Jensen (KRF):

»Vil ministeren undersøge Sikringsstyrelsens behandling af arbejdsskadeforsikrings-sager, især med hensyn til behandlingstider og begrundelse af afslag, og vil ministeren eventuelt pålægge styrelsen en hurtigere sagsbehandling, og at der gives fyldigere begrundelser for afslag?«

Begrundelse

Søndagsavisen den 20. marts 1988 havde et indslag vedrørende Sikringsstyrelsens og Den Sociale Ankestyrelsens behandling af en arbejdsskadesag.

Ifølge oplysningerne i indslaget havde ansøgeren ikke hørt fra Sikringsstyrelsen 2 år efter sin ansøgning. Trods henvendelser til Sikringsstyrelsen var det aldrig lykkedes ham at få kontakt med den person, der behandlede hans sag. De mennesker, der søger erstatning for en arbejdsskade, er i forvejen hårdt ramt af deres sygdom. De har måske mistet deres arbejde med de følger, det giver for økonomien. Derfor er det helt urimeligt, at behandlingen af en ansøgning skal tage 2 år i Sikringsstyrelsen – uanset hvor speciel sagen kan være.

Efter 2 års sagsbehandling fik ansøgeren afslag alene med den begrundelse, at hans lidelse skyldtes andre forhold end de erhvervsmæssige. Den begrundelse er så indholdsløs, at den ingen vejledning giver, når der skal tages beslutning om eventuel anke. Man kan få det indtryk, at sagens momenter ikke har været afvejet mod hinanden i Sikringsstyrelsen. Afslag, der er formuleret så kort som ovennævnte, føles langt mere urimelige end afslag, der er fyldigt begrundede, og som derfor efterlader det indtryk, at sagen har været udsat for en grundig behandling.

Den Sociale Ankestyrelse afslog ligeledes erstatning og henviste i sin begrundelse alene til Sikringsstyrelsens begrundelse. Også det efterlader det indtryk, at Den Sociale Ankestyrelse egentlig ikke har givet sagen en reel behandling.

Det bør ligeledes overvejes, om ikke ansøgerne i højere grad skal inddrages i sagsbehandlingen, ligesom man bør overveje ikke at fratække bistandshjælp i en menerstatning.

Svar (30/3 88):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

[Socialministeren]

Behandlingen af de mere komplicerede arbejdsskadesager vil nødvendigvis være tidkrævende, idet der til brug for Sikringsstyrelsens afgørelse af, om skaden kan anerkendes og om erstatningens størrelse, skal indhentes oplysninger fra flere instanser, herunder både oplysninger fra forskellige læger og hospitaler og fra arbejdsgivere og Arbejdstilsyn. Herudover kan det være nødvendigt, at styrelsen foranlediger, at der foretages supplerende speciallægeundersøgelser, bl.a. for at få fastslået, om der foreligger sammenhæng mellem lidelsen og arbejdet.

De nærmere tidsrammer for Sikringsstyrelsens behandling af arbejdsskadesager fremgår af arbejdsskadeforsikringslovens § 26, stk. 1, hvorefter afgørelse om erhvervsevnetabserstatning og menerstatning skal træffes så vidt muligt inden 1 år og senest inden 2 år efter arbejdsskadens indtræden. Fristen var indtil 1. april 1987 på 3 år.

Bestemmelsen kræver dog, at afgørelsen først træffes, når der er grundlag for at skønne over skadelidtes fremtidige tilstand og erhvervsmuligheder. Dette indebærer, at afgørelse om erhvervsevnetab og men først kan træffes, når skadelidtes tilstand lægeligt set er stationær og man kan skønne over fremtidsmulighederne. Sagsbehandlingen i styrelsen beror således i høj grad på indhentelse af oplysninger udefra. I det konkrete tilfælde, der nævnes i begrundelsen for spørgsmålet, varede det således 8 måneder, inden styrelsen modtog den arbejdsmedicinske speciallægeerklæring. Da tidspunktet for at skønne over skadelidtes fremtidige tilstand og erhvervsmuligheder på grund af omskoling, revalidering m.v. desuden ofte trækker ud, kan sagsbehandlingstiden blive lang, især i erhvervssygdomssager.

Sikringsstyrelsen bestræber sig fortsat på at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Et organisationsprojekt skal bl.a. forenkle sagsbehandlingsrutinerne mest muligt, og styrelsen søger at nedsætte sagsbehandlingstiden ved indførelse af edb.

I foråret 1987 nedsatte jeg et udvalg, der skal foretage en detaljeret gennemgang af den nuværende arbejdsskadeforsikringslov med henblik på at stille forslag om, på hvilke områder der er behov for ændring af loven.

Dette udvalgsarbejde vil forhåbentlig resultere i, at loven kan gøres enklere og dermed nemmere at administrere.

Sikringsstyrelsen søger under sagsbehandlingen i videst muligt omfang at holde skadelidte orienteret om sagens forløb, ligesom skadelidte inden sagens afgørelse skriftligt bliver gjort opmærksom på muligheden for at udtale sig og fremkomme med eventuelle yderligere oplysninger, der ikke allerede er indgået på sagen. Samtidig hermed tilbydes skadelidte aktindsigt.

Hvad angår den del af spørgsmålet, der vedrører styrelsens begrundelse af afslag og nedsettelsen af en intern arbejdsgruppe, der skal se på muligheden for bedre begrundelser, henviser jeg til besvarelsen af spørgsmål S 776.

Vedrørende omtalen af Ankestyrelsens behandling af sagen i begrundelsen for spørgsmålet henviser jeg ligeledes til besvarelsen af spørgsmål S 776.

Jeg kan tilføje, at menerstatning ikke som anført i begrundelsen for spørgsmålet fradrages i bistandshjælp.

Under alle omstændigheder agter jeg at drøfte spørgsmålet om begrundelser med såvel Sikringsstyrelsen som Ankestyrelsen.

Spm. nr. S 782

Til *miljøministeren* (22/3 88) af:

Sonja Mikkelsen (S):

»Hvilke regler gælder for statslig overholdelse af kommuneplaner, og hvordan sikres det, at reglerne bliver efterlevet?«

Begrundelse

En række af statens aktiviteter foregår i mindre enheder spredt ud over landet og spiller derfor en rolle for lokalsamfundenes udvikling.

Det gælder f.eks. politiet, P & T og DSB.

Svar (5/4 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

De kommunale planer, kommuneplanen og lokalplanen, er bindende for statslige myndigheder som grundejere på samme måde, som de er bindende for private grundejere.

Kommuneplanen medfører som hovedregel ikke nogen direkte retsvirkninger for den enkelte faste ejendom, men planen er i en række relationer indirekte bindende, da den danner mønster for såvel lokalplanlægningen, der er bindende for den enkelte faste ejendom, som

[Miljøministeren]

for konkrete forbuds- og påbudsbeføjelser, der af kommunalbestyrelsen kan bringes i anvendelse over for den enkelte ejendom.

Kommuneplanens hovedvirkning er, at kommunalbestyrelsen i hele sin virksomhed til stadighed skal arbejde for, at planens formål og bestemmelser virkeliggøres.

Hovedretsvirkningen af en lokalplan er, at fremtidige aktiviteter skal holdes inden for de rammer, som planen afstikker. Det gælder både faktiske og retlige forhold.

Pligten til at overholde en lokalplan påhviler enhver – såvel offentlig myndighed som private borgere.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at påse, at kommuneplanloven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes.

Bliver kommunalbestyrelsen opmærksom på et ulovligt forhold, skal kommunalbestyrelsen søge forholdet lovliggjort.

Spm. nr. S 783

Til kultur- og kommunikationsministeren (22/3 88) af:

Sonja Mikkelsen (S):

»Hvilken samlet plan eksisterer for den postale service i Århusområdet?«

Begrundelse

Pr. 1. april lukkes to posthuse i Århus city, og af et brev til et af to posthuse fremgår det, at flere lukninger er på vej. Det har imidlertid ikke været muligt for beboerne i området at få nærmere oplysninger om planerne.

Svar (30/3 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

P & T's planer for den postale service i Århusområdet skal sikre, at P & T til stadighed kan yde borgerne, erhvervslivet og offentlige myndigheder billige og effektive postale tjenester af høj kvalitet.

Den aktuelle tilpasning af posthusnettet i Århus, hvorved posthusene på Langenæs og Viborgvej nedlægges, har således til formål at sikre P & T mulighed for på en økonomisk forsvarlig måde at opfylde kravene om postal service i området.

Som en del af tilpasningen af posthusnettet overvejes det at flytte posthuset på Frederiksbjerg Torv nærmere mod Langenæs, dels for at opnå en mere central placering i bydelen, dels for at få mere velegnede lokaler for såvel kunderne som personalet. Endvidere kan det komme på tale at finde mere velegnede lokaler til enkelte af de andre posthuse i Århusområdet. Jeg vil gerne understrege, at der ud over nedlæggelsen af de to nævnte posthuse ikke er aktuelle planer om nedlæggelse af posthuse i Århusområdet.

Spm. nr. S 784

Til kultur- og kommunikationsministeren (22/3 88) af:

Sonja Mikkelsen (S):

»Hvilke strukturelle faktorer ligger til grund for planlægningen af den postale service i Århus' cityområde?«

Begrundelse

Det er fra postmester J. H. Geils side oplyst, at man inden for Århus postkreds arbejder med en strukturtilpasning, men beboerne har ikke kunnet få nærmere oplysning om, hvilke strukturelle ændringer i kundekredsen der kræver denne tilpasning.

Svar (30/3 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål nr. S 783 tilrettelægger P & T sin virksomhed således, at der til stadighed kan ydes kunderne effektive og billige postale tjenester af høj kvalitet. I forbindelse hermed tilpasser P & T løbende postvæsenets driftstjeneste, blandt andet ved tilpasning af posthusnettet til dels den aktuelle efterspørgsel efter de postale tjenester, dels udviklingen i driftsomkostningerne.

Ved tilpasningerne er det til stadighed et ufravigeligt krav, at P & T lever op til den service, der loves kunderne. Jeg tillader mig i forbindelse hermed at understrege, at den service, som ydes P & T's kunder i Århusområdet også efter tilpasningerne af posthusnettet vil være fuldt på højde med, hvad der er generelt gældende i andre storbyområder.

Spm. nr. S 785

Til *kultur- og kommunikationsministeren* (22/3 88) af:

Sonja Mikkelsen (S):

»Har P & T sikret sig overensstemmelse mellem planen for den postale service i Århusområdet og kommuneplanen for Århus Kommune og i givet fald hvordan?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles, da planen hidtil har været skjult for lokalbefolkningen inklusive Århus Byråd som ansvarlig for den fysiske planlægning.

Svar (30/3 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Af betydning for sagen indeholder kommuneplanen følgende primære ønskemål: »Århus Kommune skal bestå af overskuelige lokalsamfund, som hviler i sig selv.«

I P & T's planlægning af den postale service i Århusområdet har Århus Kommunes kommuneplan været inddraget, og den omtalte nedlæggelse af to posthuse strider ikke mod kommuneplanen, idet der fortsat vil være meget kort afstand mellem posthusene i Århus, herunder midtbyen.

Den service, som ydes P & T's kunder i Århusområdet, vil også efter nedlæggelserne være fuldt på højde med, hvad der er generelt gældende i andre storbyområder.

Spm. nr. S 786

Til *kultur- og kommunikationsministeren* (22/3 88) af:

Sonja Mikkelsen (S):

»Hvordan sikrer ministeren sig, at P & T og øvrige myndigheder under ministerens ledelse i deres planlægning tager hensyn til de fysiske planer, der gælder i lokalområdet/i en region?«

Begrundelse

Eksemplet med P & T's planer for Århusområdet, der ikke er kendt for befolkningen, vækker tvivl om, hvorvidt der overhovedet tages

hensyn til de lokale ønsker om lokalsamfundets udvikling.

Svar (30/3 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

P & T og øvrige myndigheder under Kultur- og Kommunikationsministeriet er forpligtet til at overholde de i regionplanlovene og kommuneplanloven fastlagte bestemmelser vedrørende samspillet mellem kommunale, amtskommunale og statslige dispositioner og planer. Jeg kan bekræfte, at det også sker i praksis. På baggrund heraf tillader jeg mig i øvrigt at henvise til miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 782 vedrørende hvilke regler der gælder for statslig overholdelse af kommuneplaner.

Spm. nr. S 787

Til *arbejdsministeren* (22/3 88) af:

Poulsgaard (FP):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage, så folk, der går arbejdsløse, ikke skal trækkes i understøttelsen, fordi de ulønnet hjælper på f.eks. en nærradio?«

Begrundelse

Den konsekvente holdning, man fra ministeriets side har anlagt over for de arbejdsløse, har jo i tidens løb givet sig udslag i mange barokke situationer. Jeg tænker f.eks. på en besøgsven i Sønderjylland, der skulle holde op med at gå på besøg, hvis hun ville bevare understøttelsen. Den sag blev vistnok ordnet. Vi har i de senere år fået en lang række lokalradioer, der, så længe det ikke er tilladt med reklame i disse radioer, kører med en masse ulønnet, frivillig arbejdskraft, og det er lige så klart, at det arbejde, disse frivillige ulønnede udfører, ikke ville give arbejde til andre, da der simpelt hen ikke er penge til det. Derfor virker det grotesk, at unge arbejdsløse, der kan få en meningsfyldt tilværelse ved at gå til hånde sådanne steder, ikke kan få lov, uden at de mister understøttelsen. Derfor bør ministeren tage den sag op til fornyet overvejelse og gerne således, at det ender med et for de arbejdsløse positivt resultat.

Svar (30/3 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

[Arbejdsministeren]

Spørgsmål om lediges muligheder for udfoldelse dukker op med jævne mellemrum, jf. min besvarelse af 15. februar 1988 på spørgsmål nr. S 547 fra Preben Møller Hansen (FK).

Lad mig igen slå fast, at et ledigt medlem naturligvis ikke kan være beskæftiget med egentligt arbejde og samtidig modtage dagpenge.

Det er vigtigt, at antallet af arbejdspladser ikke begrænses ved, at ledige udfører opgaver, som ellers ville blive udbudt som egentligt lønnet arbejde, og som derfor kunne give et ledigt medlem en lønindtægt i stedet for dagpenge.

I stedet for at fokusere på, hvad ledige ikke må beskæftige sig med, synes jeg, man skal interessere sig for de mange muligheder, der er for aktiviteter uden konsekvenser for dagpengene.

Der er på regeringens initiativ blevet væsentlig forbedrede muligheder for, at ledige dagpengemodtagere kan deltage i undervisning. Ledige medlemmer kan således bevare dagpengene ved deltagelse i *alle former for dagundervisning*, der ikke er godkendt som støtteberettiget efter lov om Statens Uddannelsesstøtte. Den ledige har med disse regler for eksempel i vidt omfang mulighed for at deltage i erhvervsrettet undervisning og i alle efteruddannelseskurser samt en næsten ubegrænset adgang til hf-enkeltfagskurser.

Jeg mener, at denne adgang til aktivitet ved at deltage i undervisning er meget vigtig og er med til at forbedre medlemmets muligheder for på ny at få beskæftigelse.

De ledige har også mange muligheder for at være aktive på andre områder, for eksempel, som spørgeren nævner, som besøgsvenner, jf. min besvarelse af 18. februar 1988 på spørgsmål nr. S 569 fra Bo Kristensen (KF). Blot må der som sagt ikke være tale om beskæftigelse, der kan udbydes som egentligt arbejde, da antallet af egentlige arbejdspladser med fuld løn herved begrænses.

Spm. nr. S 788

Til kultur- og kommunikationsministeren (23/3 88) af:

Breckmann (Fær.):

»Har ministeren mulighed for at standse den diskriminering, som færingers bosiddende i Danmark udsættes for sammenlignet med f.eks. grønlændere og indvandrere, hvad angår

nyhedsformidling på eget sprog om hjemlige forhold?«

Begrundelse

I mange år har det været småt med færøske nyheder om færøske forhold i Danmarks Radio. De ca. 15.000 herboende færingers havde indtil nytår 2 × 10 minutter om ugen i DR med nyheder hjemmefra læst på færøsk. Udsendelsen kom på FM, men er efter nytår flyttet til mellembølge, hvor lytteforholdene som bekendt er meget værre. Til sammenligning kan nævnes, at grønlændere nu har 2 × 10 minutter på mellembølge, hvor de får nyhederne på grønlandsk og dansk. Ydermere har de 5 × 5 minutter på P3 om ugen, hvor nyhederne formidles på dansk. Indvandrere har nyhedsudsendelser på P1 fem gange om ugen på deres respektive modersmål. Hver udsendelse er på en halv time.

Denne diskrimination over for færingers på den dårligt hørbare mellembølge er uacceptabel, og hermed henstilles det til ministeren at få rettet op på situationen. Ændringer må foretages hurtigst muligt, hvilket antagelig kunne ske med en henstilling til Danmarks Radios bestyrelse. Primært er det ønskeligt, at nyhederne igen kan høres på færøsk på FM, men tillige burde sendetiden forlænges, f.eks. til 3 × 10 minutter om ugen.

Svar (30/3 88):

Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Efter lov om radio- og fjernsynsvirksomhed har jeg som minister ikke mulighed for at øve indflydelse på den konkrete udformning af Danmarks Radios programpolitik.

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet vedlagte udtalelse fra Danmarks Radio, hvortil jeg henviser.

DANMARKS RADIO
Generaldirektøren

Bilag

Kultur- og Kommunikationsministeriet

Med skrivelse af 24. marts 1988 har Kultur- og Kommunikationsministeriet bedt Danmarks Radio om en udtalelse i anledning af spørgsmål S 788, stillet den 23. marts 1988 af Oli Breckmann, Færøerne.

[Kultur- og kommunikationsministeren]

I den anledning skal Danmarks Radio henvise til, at det efter radiolovens § 9, stk. 1, er bestyrelsen for Danmarks Radio, som har det overordnede ansvar for, at de bestemmelser for institutionens virksomhed, der er fastsat i loven, overholdes, samt til lovens § 10, hvorefter generaldirektøren har det daglige programansvar.

Danmarks Radio skal dog oplyse, at der fra 4. januar i år skete en omlægning af Programmer for indvandrere, Nyheder fra Grønland samt Program på færøsk. Omlægningen bestod i, at disse programmer blev flyttet fra program 1's FM-kanal til program 3's mellembølgekanal. Hensigten hermed var flere ting – først og fremmest ønsket om at give program 1 en klarere identitet og et mere attraktivt programindhold i de sendetider, hvor den store del af lytterne har mulighed for at høre radio. På den anden side var der også et stærkt ønske i de fremmedsprogede redaktioner om en tidsmæssig bedre placering i programmet – det var et ønske, som mange færinger i Danmark delte for så vidt angår placeringen af de to ugentlige færøske nyhedsudsendelser.

Her var programlægningen på mellembølge et godt tilbud. Det færøske nyhedsprogram kommer tirsdag og fredag kl. 18.10–18.20 – umiddelbart før Nyheder fra Grønland og den derefter følgende Radioavis kl. 18.30. En placering som Færøernes Repræsentationskontor i Danmark i øvrigt har takket Danmarks Radio for.

Omfanget af programmer på færøsk er naturligvis aftalt med Utvarp Førøya (Færøernes Radio) – sendetiden blev sidst udvidet i 1985 fra et ugentligt 15 minutters program til to ugentlige 10 minutters programmer. Såfremt programvirksomheden skal have et omfang som det, Grønlands Radio har i Danmarks Radio, vil det formentlig fordre, at Utvarp Førøya selv etablerer og finansierer en redaktion i Danmark i modsætning til nu, hvor programmerne sendes fra Færøerne og honoreres af Danmarks Radio.

Som det fremgår, er der ikke sket nogen diskrimination over for færinger, idet det er samtlige ikke-dansksprogede udsendelser, som er flyttet fra FM til mellembølgekanalen. Endvidere skal der peges på, at udsendelsestidspunktet er rykket fra kl. 19.50, som faldt sammen med TV-Avisen, til kl. 18.10.

Med venlig hilsen

Hans Jørgen Jensen

Spm. nr. S 789

Til *justitsministeren* (23/3 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Er ministeren indstillet på hurtigst muligt at sørge for en helt anderledes bedring i alarmmulighederne via 000 på Vestfyn?«

Begrundelse

En person, der var kommet alvorligt til skade, måtte for nylig ligge på gaden i Assens i ca. 20 minutter, inden den tilkaldte ambulance nåede frem. Årsagen, der ikke umiddelbart kendes, kan ikke skyldes afstanden fra Falckstationen, der ligger mindre end 1 kilometer fra ulykkesstedet. Det ligger derimod fast – hvilket også er blevet påpeget af Assens' brandinspektør – at politiets alarmsystem virker direkte forsinkende på alarmsystemet i ulykkestilfælde. Et forsinkende alarmsystem på Vestfyn må øjeblikkelig ændres, og ministerens initiativ imødeses omgående.

Svar (6/4 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Rigspolitichefen har i anledning af det stillede spørgsmål over for Justitsministeriet oplyst, at alle opkald på 000 uden for Storkøbenhavn betjenes af politiet, og at rigspolitichefen ikke er bekendt med ventetider på Vestfyn i forbindelse med opkald 000.

Også politimestrene i Assens og Middelfart har over for Justitsministeriet givet udtryk for, at de ikke kender konkrete eksempler på, at en alarmering til politiet er blevet forsinket som følge af fejl ved 000-alarmcentralen.

Rigspolitichefen har endelig oplyst, at han løbende følger betjeningen ved opkald på 000 med henblik på at sikre den bedst mulige betjening af opkald på 000.

Spm. nr. S 790

Til *miljøministeren* (23/3 88) af:

Leif Hermann (SF):

»Finder ministeren på baggrund af de norske initiativer vedrørende begrænsningen af forbruget af CFC-gasser, at den norske hold-

[Leif Hermann]

ning giver anledning til danske initiativer med henblik på fremskyndelsen af afviklingen af brugen af freongasser i Danmark?»

Begrundelse

Der henvises til artiklen »Nordisk ozonhul udløser hårdt indgreb« i dagbladet Information den 19.-20. marts 1988.

Svar (6/4 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Norge har i de sidste mange år været i front med hensyn til indgreb imod CFC-anvendelse, og dette var også tydeligt ved udarbejdelsen af Montreal-protokollen. Det er derfor ikke overraskende, at Norge – efter offentliggørelsen den 15. marts af den videnskabelige rapport om ozonlagets nedbrydning gennem de sidste 17 år – igen går i front med nedskæringer i CFC-forbruget.

Montreal-protokollen foreskriver – i stedet for en forventet årlig stigning på ca. 5 pct. – en reduktion på 50 pct. over de næste 10 år. Jeg mener, at det er yderst vigtigt, at de fleste store CFC-forbrugende lande ratificerer protokollen, så den kan træde i kraft 1. januar 1989. Når dette skridt er nået, er der i protokollen indbygget procedurer for vedtagelse af eventuelt skærpede globale reduktioner.

Den nye rapport viser primært, at de modelberegninger, som Montreal-protokollen byggede på, var korrekte. Ud over den begrænsede globale nedbrydning af ozonlaget er der som bekendt en meget kraftig årstidsafhængig nedbrydning over Sydpolen. Over Nordpolen har der været forudset en ikke uvæsentlig årstidsafhængig nedbrydning, og den nye rapport bekræfter disse forudsigelser. Der er endda tale om lidt større nedbrydning end forventet. Som nyt må også fremhæves, at det synes overvejende sandsynligt, at CFC har ansvaret for »ozonhullet« over Sydpolen.

Ovennævnte resultater giver naturligvis anledning til at overveje, om Montreal-protokollen skal skærpes. Det vil dog være helt i overensstemmelse med Montreal-protokollens formål, at eventuelle yderligere globale reduktioner aftales i dette regi.

Jeg opfatter den norske udmelding om yderligere nedskæringer som et oplæg til forhandlinger i protokol-regi. Danmark vil naturligvis

tage aktivt del i disse forhandlinger, men agter ikke – inden protokollen er trådt i kraft – at foreslå skærpelse af protokollens reduktionskrav.

Spm. nr. S 791

Til *miljøministeren* (23/3 88) af:

Leif Hermann (SF):

»Agter ministeren at godkende et kommende lokalplanforslag vedrørende udnyttelse af Langelinieområdet til det såkaldte Utzonprojekt, før et kommende udvalg vedrørende arealanvendelsen i Københavns Havn har afgivet betænkning?»

Begrundelse

Af Dagbladet Det Fri Aktuelt den 22. marts 1988 fremgår det, at der nu er skaffet midler til gennemførelse af det såkaldte Utzonprojekt på Langelinie. Forslaget indebærer, så vidt vides, at 4 pakhuse, der alle ifølge registreringen fra 1987 er kategoriseret som bevaringsværdige, skal nedrives. Lokalplanforslaget er endnu ikke fremsat i Københavns Borgerrepræsentation, men det synes utvivlsomt, at en vedtagelse og en efterfølgende godkendelse vil foregribe en del af arealanvendelsen i den del af havneområdet, der er omfattet af beslutningsforslagene B 25 og B 34.

Behandlingen af beslutningsforslagene er netop ved at være afsluttet i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg med henblik på en viderebearbejdelse i et særligt udvalg om den fremtidige arealanvendelse i Københavns Havn.

Svar (5/4 88):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

27. januar 1988 besvarede jeg en række spørgsmål fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg vedrørende Københavns Havn.

Et af spørgsmålene (B 25/B 34 – bilag 12 – spørgsmål 11) vedrørte planerne for den fremtidige anvendelse af Langeliniemolen, og jeg svarede således:

»I forslaget til kommuneplan for København er den søndre del af Frihavnen udlagt til boliger og serviceerhverv med en maksimal bebyggelsesprocent på 150, og Langeliniemolen er udlagt til serviceerhverv med en maksimal bebyggelsesprocent på 150.

[Miljøministeren]

Københavns Kommune er ved at udarbejde et lokalplanforslag for Langeliniemolen, som muliggør et hotelprojekt. Forslaget er ikke offentligt fremlagt. Da havnearealerne ikke er omfattet af de midlertidige decentraliseringsprogrammer (§ 15-rammer), skal Miljøministeriet godkende et tillæg til § 15-rammerne, inden en lokalplan kan få retsvirkning.

Jeg finder det væsentligt, at der, mens havneudvalget arbejder, ikke træffes dispositioner, som foregriber en samlet omdannelse af havnens arealer. I konsekvens heraf mener jeg, at spørgsmålet om Langeliniemolens anvendelse må afvente arbejdet i havneudvalget. «

Jeg kan henholde mig til dette svar.

Spm. nr. S 794

Til *trafikministeren* (23/3 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren be- eller afkræfte, at der i Kattegatrapporten mangler det sidste afsnit, »9. Udvalgets overvejelser over øget samarbejde«, og i bekræftende fald, hvad er da baggrunden?«

Begrundelse

Det forekommer bemærkelsesværdigt, at der tilsyneladende mangler 4 sider i Kattegatrapporten, som er politisk interessant set ud fra, at SF har lavet et forslag til folketingsbeslutning om færgefarten. Ligeledes har Socialdemokratiets ordfører offentligt talt for en lignende lovgivning. Udvalget om Offentlige Arbejder har før haft ministeren i samråd om rapporten, hvor der kun omtales et udviklingsprogram vedrørende færgetyper, hvilket er sømlevidt fra det manglende afsnit, hvori der nævnes et fælles færgeselskab etableret hurtigst muligt mellem Grenå-Hundested- og Molslinjen og Århus-Kalundborg-ruten.

Svar (29/3 88):

Trafikministeren (Nør Christensen):

Rapporten fra Kattegatudvalget »Færgetrafik over Kattegat«, november 1987, indeholder de 8 kapitler, som rapporten omfattede, da udvalget offentliggjorde den.

Der har undervejs i udvalgsarbejdet været drøftet spørgsmål, som ikke var medtaget i den endelige rapport, herunder det spørgsmål, om

der med fordel kunne søges et fælles færgeselskab etableret.

Når udvalget har valgt ikke at tage et sådant forslag med, skyldes det givetvis, at jeg under drøftelser med udvalgets formand har givet udtryk for, at jeg ikke vurderede forslaget som hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt.

Spm. nr. S 795

Til *boligministeren* (23/3 88) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange nye boliger til flygtninge ministeren har forhandlet sig frem til – som følge af ekstrabevillingen af den øremærkede kvote på 1.000 almennyttige boliger og en mindre andel af ungdomsboliger til kommuner, der modtager flere flygtninge – opgjort som indkomne ansøgninger pr. 1. april 1988?«

Svar (5/4 88):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Kvoten for det almennyttige byggeri og for ungdomsboliger blev for 1988 ekstraordinært forhøjet, bl.a. med henblik på, at der kunne gives ekstra tilsagn til de kommuner, som gør en særlig indsats for at skaffe boliger til flygtninge.

På denne baggrund rettede jeg i begyndelsen af marts i år henvendelse til borgmestrene i 96 kommuner, hvor jeg ud fra en samlet vurdering fandt, at det vil være meget værdifuldt for flygtningearbejdet, at der kan bosættes flere flygtninge.

Dette orienterede jeg allerede Folketinget om i forbindelse med 1. behandling den 14. januar 1988 af SF's beslutningsforslag B 54 om fordeling af almennyttigt byggeri i de enkelte kommuner. Jeg gav samtidig tilsagn om i løbet af foråret at give en tilbagemelding til Boligudvalget om, hvordan det er gået med møderne med borgmestre og andre fra kommunerne om boligplacering af flygtninge. En tilbagemelding på nuværende tidspunkt vil imidlertid være lovlig tidlig.

Jeg har endnu pr. 30. marts 1988 kun hørt fra nogle kommuner, men jeg er på baggrund af henvendelserne og de drøftelser, jeg gennem de seneste måneder har haft med borgmestre rundt om i landet, overbevist om, at den ekstraordinære kvote for det almennyttige byggeri vil

[Boligministeren]

blive brugt efter formålet. For så vidt angår ungdomsboligerne må jeg dog nok erkende, at der ikke synes at være helt det samme efterspørgselspres som for de øvrige kvoter, hvorfor effekten af den udvidede kvote med henblik på byggeri for flygtninge formentlig vil være af mere begrænset omfang. Men som sagt er det lige tidligt nok at gøre resultaterne op.

Spm. nr. S 798

Til *forsvarsministeren* (24/3 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse udviklingen i Danmarks bidrag til NATO's infrastrukturbidrag i perioden fra 1974 til dato, og vil ministeren angive, hvorledes han forventer at bidraget vil udvikle sig i den kommende 5-års-periode?«

Begrundelse

Det ovenstående spørgsmål er et ønske om en ajourføring af forsvarsministerens skrivelse til Forsvarsudvalget af 2. marts 1984, alm. del, bilag 3, og kunne lige så godt være stillet under alm. del i Forsvarsudvalget. Men da ministerens svar her ofte tager adskillige måneder, har jeg tilladt mig at vælge denne form for at få et svar frem med den hast, der er anført i Folketingets forretningsorden, § 20, stk. 8.

Svar (5/4 88):

Forsvarsministeren (Collet):

Fra finansåret 1974-75 til og med finansåret 1987 er Danmarks infrastrukturbidrag steget fra ca. 94 mio. kr. til ca. 265 mio. kr. pr. år.

I den nævnte periode har det samlede bidrag været 2.140,0 mio. kr.

Med hensyn til udviklingen i de kommende 5 år skal jeg oplyse, at der må forventes at ske en betydelig gradvis stigning af det danske infrastrukturbidrag, der ved slutningen af perioden må antages at ville udgøre hen imod 500 mio. kr. årlig. Den nævnte udgift må efter den gældende ordning afholdes inden for det ordinære forsvarsbudgets rammer.

Spm. nr. S 800

Til *sundhedsministeren* (25/3 88) af:

Jes Lunde (SF):

»Er det korrekt, at overgangen til produktionsapoteker truer med at bremse det spirende genbrug inden for medicinsk emballage (glas og flasker), og hvad vil ministeren i givet fald gøre for at forhindre dette og for at sikre mest muligt genbrug på området?«

Begrundelse

Genbrugsvirksomheden Genvirk, der er etableret af Pandrup Kommune, indsamler medicinemballage til rensning og genanvendelse – et arbejde, der ud fra en både samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering er meget prisværdigt. Meget tyder imidlertid på, at virksomheden vil få afsætningsproblemer på grund af blokeringer i bl.a. Danmarks Apotekerforenings Kontrollaboratorium. Hvis dette er tilfældet, må disse vanskeligheder overvindes ved et politisk initiativ.

Svar (6/4 88):

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

I anledning af spørgsmålet har Sundhedsstyrelsen oplyst følgende:

»Krav til medicinemballage er fastsat dels i Danske Lægemedelstandarder, som udgives af Sundhedsstyrelsen (krav til glaskvalitet og renhed), og dels i medfør af § 6 i lov om lægemidler, jf. Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 723 af 11. august 1986 om forbrugerpakninger til lægemidler optaget i Sundhedsstyrelsens specialitetsregister, jf. §§ 1 og 2. Sidstnævnte vedrører især krav til pakningens hensigtsmæssighed i brugsmæssig henseende. Det vil i henhold til Danske Lægemedelstandarder være tilladt at genbruge almindelige tabletglas og flasker, såfremt emballagen i øvrigt rengøres på tilstrækkelig måde.

Bortset fra ovennævnte krav kan emballagens udformning i øvrigt fastsættes af registreringsindehaveren af det pågældende lægemiddel, i dette tilfælde DAK-Laboratoriet A/S. Ved valg af emballage vil registreringsindehaveren blandt andet tage de fornødne hensyn til, at pakkeprocessen kan finde sted på en rationel måde.

De medicinemballager, som genbruges, består i det væsentlige af tabletglas og medicinflasker fra emballagefirmaet Holmegaards Glasværker og PLM. Emballagerne har ikke samme form og lukning og derfor ikke samme størrelse låg m.v.

[Sundhedsministeren]

Siden ikrafttrædelsen af lov om apoteksvirk-somhed i 1985 har der i overensstemmelse med denne lov og lov om lægemidler fundet en øget centralisering og samtidig hermed automatisering sted af pakkeprocessen.

Afhængigt af de krav, som DAK-Laboratoriet A/S stiller til emballagens udformning, kan det betyde, at visse genbrugsemballager, som tidligere har været anvendt af apotekerne, ikke mere vil blive anvendt af DAK-Laboratoriet A/S.«

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens oplysninger og kan supplerende oplyse, at jeg vil være indstillet på at følge, om omlægningerne i produktionsprocesserne vil bevirke et mindsket genbrug, og så herefter tage stilling til, om udviklingen giver anledning til initiativer i sagen.

Spm. nr. S 802

Til *socialministeren* (25/3 88) af:

Behnke (FP):

»Kan ministeren forklare sammenhængen mellem de mange avisoverskrifter, som beretter om faldende personaleantal i Dansk Flygtningehjælp, og den kendsgerning, at der i 1987 er brugt 57,2 mio. kr. ekstra til løn i Dansk Flygtningehjælp?«

Begrundelse

Siden stramningen af udlændingeloven i oktober 1986, hvorefter antallet af asylansøgere faldt kraftigt, har aviserne med mellemrum berettet om, hvorledes der er afskediget personale i Dansk Flygtningehjælp. Derfor kom det som en stor overraskelse for spørgeren, at tillægsbevillingslovsforslaget for 1987 beretter om ekstra løn til Dansk Flygtningehjælp på hele 57,2 mio. kr., således at vi i 1987 kommer op på en samlet udgift til løn i Dansk Flygtningehjælp på 217,2 mio. kr. Spørgeren ønsker ministerens svar på, hvilken sammenhæng der kan være mellem disse forhold.

Svar (5/4 88):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Det blev ved udarbejdelsen af FL 1987 forudsat, at Dansk Flygtningehjælp ville få overgivet 1.200 flygtninge fra Direktoratet for Udlændinge.

Da det faktiske antal overgivelser viste sig at ville blive større end 1.200, søgte Socialministeriet Finansudvalget om tilslutning til, at Dansk Flygtningehjælp kunne modtage og yde integrationsbistand til yderligere 3.300 flygtninge i 1987 (Akt 67 25/11 87).

Tillægsbevillingslovsforslaget er en konsekvens af dette aktstykke.

På de foregående års finanslove har der også været budgetteret med 1.200 overgivelser, mens det faktiske antal er blevet væsentlig højere. Merudgiften er opført på tillægsbevillingsloven for det pågældende år.

Merforbruget til løn på tillægsbevillingslovsforslaget for 1987 er således en konsekvens af praksis med hensyn til valg af budgetteringsgrundlag på finansloven (1.200 overgivelser), men siger ikke noget om, hvorvidt Dansk Flygtningehjælps samlede udgifter og personaleforbrug er stigende eller faldende.

Dansk Flygtningehjælps personaleforbrug følger antallet af flygtninge under forsorg.

I marts 1987 havde Dansk Flygtningehjælp det hidtil højeste antal flygtninge under forsorg, ca. 10.600 flygtninge. Personaleforbruget i denne måned svarede på årsbasis til ca. 1.427 årsværk.

I februar 1988 havde Dansk Flygtningehjælp ca. 8.600 flygtninge under forsorg. Personaleforbruget svarede på årsbasis til ca. 1.050 årsværk.

Personaleforbruget er således faldet fra marts 1987 til februar 1988, og det er fortsat faldende.

Spm. nr. S 804

Til *skatteministeren* (25/3 88) af:

Behnke (FP):

»Hvilke provenumæssige konsekvenser vil det få for statens øvrige skatteindtægter, såfremt formueskatten afskaffes med et hug?«

Begrundelse

I den aktuelle debat om afviklingen af formueskatten er der fremsat mange påstande om, hvilke provenumæssige konsekvenser det vil få for statens øvrige skatteindtægter, såfremt formueskatten afvikles hurtigt. Det er spørgerens indtryk, at hovedparten (måske endda det hele) af formueskattens 1,5 mia. kr.s provenu automatisk vil komme ind over de øvrige indkomst-

[Behnke]

skatter. Spørgeren ønsker derfor en beregning af konsekvenserne af formueskattens afvikling fra ministeren.

Svar (5/4 88):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Provenuet af formueskatten skønnes i 1987 til ca. 1,8 mia. kr. Efter reduktion i statsskatten på ca. 100 mio. kr. i kraft af formueskatteløftet skønnes nettoprovenuet af formueskatten til ca. 1,7 mia. kr. for 1987. Det umiddelbare provenutab ved at afskaffe formueskatten ville således blive af denne størrelsesorden.

Formueskatten har imidlertid med de nugældende regler en række uheldige virkninger på den samfundsmæssige ressourceudnyttelse gennem forvriddning af opsparings- og investeringsbeslutninger. Dette fremgår klart af betænkningen om beskatning af formue. I betænkningen påpeges det endvidere, at formueskatten hæmmer den private opsparing, og at den udgør en særlig belastning for de mindre og mellemstore virksomheder.

En afskaffelse eller en væsentlig lempelse af formueskatten vil fjerne disse forvriddninger, ligesom den vil lette skattebyrden for virksomhederne. Den vil derigennem have en positiv virkning på den private opsparing, investeringerne og beskæftigelsen. De afledede aktivitetsvirkninger vil på længere sigt væsentligt formindske det umiddelbare provenutab ved en afvikling af formueskatten. Størrelsen af statens merindtægter og mindredgifter vil naturligvis afhænge af, hvor hurtigt og hvor kraftigt aktivitetsvirkningen slår igennem.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 115:

Forslag til folketingsbeslutning om erstatning for miljøskader.

Af Leif Hermann (SF) m.fl.
(Fremsat 16/2 88).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Med dette beslutningsforslag ønsker SF, at

der inden 1. december i år fremsættes lovforslag om erstatning for miljøskader. Formålet er ifølge bemærkningerne til forslaget bl.a. gennem indførelse af objektive erstatningsansvar at sikre forebyggelse af konkrete overtrædelser af miljølovgivningen.

Samtidig foreslår man, at der oprettes en miljøskadefond til dækning af erstatninger for miljøskader, hvor der ikke har kunnet findes nogen erstatningsansvarlig. Fondens midler tænkes tilvejebragt ved indførelse af afgifter på forurenende virksomhed.

Jeg kan da være enig med forslagsstillerne i, at udviklingen i samfundet har medført, at miljøskader vil blive et voksende problem, også selv om vi i de senere år har gennemført en stram miljøbeskyttelseslovgivning, der jo navnlig har til formål at forhindre, at der overhovedet opstår skader på miljøet.

Som det også fremgår af de fyldige bemærkninger til beslutningsforslaget, er det ikke nogen enkel sag at udarbejde erstatningsregler, der er velegnede til generelt at regulere de meget forskelligartede forhold, der typisk betegnes som miljøskader, og det er baggrunden for, at vi i august 1986 nedsatte et sagkyndigt udvalg, der har professor, dr. jur. Anders Vinding Kruse som formand. Opgaven for dette udvalg er at gennemgå alle disse yderst vanskelige problemer. Udvalget skal også overveje, om der er behov for særlige ordninger til sikring af, at der kan udbetales erstatninger for miljøskader f.eks. i tilfælde, hvor der ikke kan findes en ansvarlig skadevolder.

I bemærkningerne fremfører forslagsstillerne, at et af formålene med det fremsatte forslag er at bringe dansk ret i overensstemmelse med svensk og norsk ret på miljøerstatningens område. I Norge er der afgivet en betænkning i 1982, men den er endnu efter 6 års overvejelser ikke udmøntet i et konkret lovforslag, så vi kan altså ikke sige for Norges vedkommende, at vi kan parallelisere ved hastigt at gennemføre en lovgivning, når ikke man har foretaget noget dér.

I Sverige er der gennemført en miljøskadelov i 1986. Den svenske lov omfatter alene skade, der følger af en særlig brug af fast ejendom, og forslagsstillerne giver udtryk for, at det ikke efter deres opfattelse er og vil være en tilfredsstillende regulering.